

Źródła

Rękopisy

Archiwum Państwowe we Wrocławiu Rep. 125 nr 35

Biblioteka Uniwersytecka we Wrocławiu

Rkps IV F 173

Rkps IV F 193 Rkps IV Q 202 Rkps IV Q 203

Źródła publikowane

Agnes d'Harcourt, *Vie d'Isabelle de France*, [w:] A.-H. Alliot, *Isabelle de France, sreur de saint Louis. La vierge savante*, „Medievales” 48 (2005).

[Agnes d'Harcourt], *The Writings of Agnes of Harcourt. The Life of Isabelle of France and the Letter on Louis IX and Longchamp*, wyd. S.L. Field, Notre Dame 2003.

Ambroży z Mediolanu, *List 77*, tłum. P. Nehring, [w:] *Początki kultu relikwii na Zachodzie*, red. Wiśniewski, Warszawa 2011, s. 49-57.

Annales Stadenses, wyd. I.M. Lappenberg, [w:] MGH SS, t. 16, Hannoverae 1859.

Bohmisch-Schlesisches Necrologium, wyd. W. Wattenbach, „Zeitschrift des Vereins für Geschichte und Alterthums Schlesiens” 5 (1863), 1, s. 107-115.

Bulla kanonizacyjna, tłum. S. Rosik, [w:] *Wkład św. Jadwigi Śląskiej w kulturowe dziedzictwo Śląska*, red. S. Araszczuk, Wrocław 2017, s. 165-173.

Bullarium Franciscanum sive Romanorum Pontificum, wyd. G.G. Sbaraglia et al., Romae 1759. *Bullarium Poloniae*, t. 1: 1000-1342, wyd. I. Sułkowska-Kurasiowa, S. Kuraś, Romae 1982. *Chronica Poloniae Maioris*, wyd. B. Kürbis (MPH, s.n., 8), Warszawa 1970.

Chronica Polonorum, wyd. L. Ćwikliński, [w:] MPH, t. 3, Lwów 1878, s. 578-656.

Chronica principum Poloniae, wyd. Z. Węclewski, [w:] MPH, t. 3, Lwów 1878.

[Clara], *Epistola prima ad beatam Agnetem de Praga*, [w:] Claire d'Assise, *Ecrits*, wyd. M.-F. Becker, J.-F. Godet, T. Matura, wyd. 2, Paris 2003.

[Clara], *Epistola secunda ad beatam Agnetem de Praga*, [w:] Claire d'Assise, *Ecrits*, wyd. M.-F. Becker, J.-F. Godet, T. Matura, wyd. 2, Paris 2003.

[Clara], *Regula*, [w:] Claire d'Assise, *Ecrits*, wyd. M.-F. Becker, J.-F. Godet, T. Matura, wyd. 2, Paris 2003 (tłum. polskie: *Regula*, [w:] *Wczesne źródła franciszkańskie*, t. 2, Warszawa 1981).

[Clara], *Testamentum*, [w:] Claire d'Assise, *Ecrits*, wyd. M.-F. Becker, J.-F. Godet, T. Matura, wyd. 2, Paris 2003.

Codex diplomaticus et commemorationum Masoviae generalis, wyd. J.K. Kochanowski, Varsaviae 1919.

Codex diplomaticus et epistolaris Moraviae, t. 7, wyd. A. Boczek, Olomucii 1860. *Codex diplomaticus et epistolaris regni Bohemiae*, t. 3/1, wyd. G. Friedrich, Praha 1942. *Codex diplomaticus Poloniae*, t. 3, wyd. J. Bartoszewicz, Varsaviae 1858.

Codex diplomaticus Silesiae, t. 1: *Urkunden des Klosters Czarnowanz*, wyd. W. Wattenbach, Breslau 1857.

Codex diplomaticus Silesiae, t. 7: *Regesten zur schlesischen Geschichte*, cz. 2: *Bis zum Jahre 1280*, wyd. C. Grinhagen, Breslau 1875.

Cosmae Pragensis Chronica Boemorum, wyd. B. Bretholz (MGH SS rer. Germ., n.s., 2), Berolini 1923 (tłum. polskie: *Kosmasa Kronika Czechów*, tłum. M. Wojciechowska, Warszawa 1968).

De vita Sanctae Radegundis libri duo, wyd. B. Krusch, [w:] MGH SS rer. Merov., t. 2, Hannoverae 1888.

Diplomata Hungariae antiquissima, t. 1: *Ab anno 1000 usque ad annum 1131*, wyd. G. Gyorffy, Budapest 1992.

[Długosz J.], *Ioannis Dlugossii Annales seu Cronicae incliti Regni Poloniae*, ks. 3-4, wyd. Budkowa et al., Varsaviae 1970.

[Długosz J.], *Ioannis Dlugossii Annales seu Cronicae incliti Regni Poloniae*, ks. 5-6, wyd. S. Budkowa et al., Varsaviae 1973.

[Długosz J.], *Ioannis Dlugossii Annales seu Cronicae incliti Regni Poloniae*, ks. 7-8, wyd. S. Budkowa et al., Varsaviae 1975.

[Długosz J.], *Ioannis Dlugossii Annales seu Cronicae incliti Regni Poloniae*, ks. 9, wyd. S. Budkowa et al., Varsaviae 1978.

[Długosz J.], *Joannis Dlugosz senioris canonici cracoviensis Liber beneficiorum dioecesis cracoviensis nunc primum e codice autographo editus*, t. 3: *Monasteria*, wyd. A. Przedziecki, Cracoviae 1864.

Dokumenty kujawskie i mazowieckie przeważnie z XIII wieku, wyd. B. Ulanowski, Kraków 1887. *Dokumenty soborów powszechnych*, t. 2, oprac. ks. A. Baron, ks. H. Pietras SJ, Kraków 2007. [Egilis], *Vita S. Sturmi*, wyd. G.H. Pertz, [w:] MGH SS, t. 2, Hannoverae 1829, s. 365-377. *Genealogia sanctae Hedwigis*, wyd. A. Semkowicz, [w:] MPH, t. 4, Lwów 1884, s. 642-655.

Gerlaci abbatis Milovicensis Annales, wyd. J. Emler, [w:] *Fontes Rerum Bohemicarum*, t. 2, Praha 1875.

Gregorius Turonensis episcopus, *Decem libri historiarum*, wyd. B. Krusch, W. Levison (MGH SS rer. Merov., 1/1), Hannoverae 1951 (tłum. polskie: Grzegorz z Tours, *Historie. Historia Franków*, tłum. K. Liman, T. Richter, oprac. D.A. Sikorski, Kraków 2012).

Jacques de Vitry, *The Historia Occidentalis of Jacques de Vitry. A Critical Edition*, wyd. J.F. Hinnebusch, Fribourg 1972.

Jacques de Vitry, *Lettres de Jacques de Vitry*, wyd. R.B.C. Huygens, Leiden 1960.

Jean de Joinville, *Histoire de Saint-Louis*, [w:] *Historiens et chroniqueurs du Moyen Age: Robert de Clari, Villehardouin, Joinville, Froissart, Commines*, wyd. A. Pauphilet, Paris 1952.

Johannis de Marignola Chronicon, wyd. J. Emler, [w:] *Fontes Rerum Bohemicarum*, t. 3, Praha 1882.

Kodeks dyplomatyczny katedry krakowskiej św. Wacława, t. 1, wyd. F. Piekosiński, Kraków 1874.

Kodeks dyplomatyczny Małopolski, t. 1: 1178-1386, wyd. F. Piekosiński, Kraków 1876.

Kodeks dyplomatyczny Małopolski, t. 2: 1153-1333, wyd. F. Piekosiński, Kraków 1886.

Kodeks dyplomatyczny Wielkopolski, t. 1, wyd. I. Zakrzewski, Poznań 1877.

Kodeks dyplomatyczny Wielkopolski, t. 2, wyd. I. Zakrzewski, Poznań 1878.

Kronika Thietmara, wyd. M.Z. Jedlicki, Poznań 1953.

Kronika wielkopolska, tłum. K. Abgarowicz, oprac. B. Kürbis, Kraków 2010.

Legenda blahoslavené Anezky a čtyři listy sv. Kláry, wyd. J. Vyskočil, Praha 1932.

Legenda Latina Sanctae Clarae Virginis Assisiensis, wyd. B.C. Boccali, tłum. P.M. Bigaroni, Assisi 2001 (tłum. polskie: Tomasz z Celano, *Legenda o św. Klarze z Asyżu*, [w:] *Wczesne źródła franciszkańskie*, t. 2, Warszawa 1981, s. 377-406).

Legenda Sancti Stephani regis maior, wyd. E. Bartoniek, [w:] *Scriptores rerum Hungaricarum*, t. 2, Budapestini 1938.

Liber fraternitatis et liber mortuorum abbatiae Sanctae Mariae Lubinensis, wyd. Z. Perzanowski (MPH, s.n., 9/2), Warszawa 1976.

Liber foundationis claustris Sancte Marie Virginis in Heinrichow, czyli Księga henrykowska, wyd. i tłum. R. Grodecki, wyd. 2 popr., Wrocław 1991.

- Liber mortuorum monasterii Strzelnensis Ordinis Praemonstratensis*, wyd. W. Kętrzyński, [w:] MPH, t. 5, Lwów 1888, s. 719-767.
- List generala Premonstratensów Gerwazego z Chichester do Iwona Odrowąża z r. 1218*, wyd. Kutrzeba, „Kwartalnik Historyczny” 16 (1902), 4, s. 587-588.
- Magistri Vincentii Chronica Polonorum*, wyd. M. Plezia (MPH, s.n., 11), Kraków 1994.
- Milevský letopis. Zdpisky Vincencia, Jarlocha a Ansberta*, tłum. A. Kernbach, Praha 2013.
- Monumenta Germaniae Historica. Diplomata regum et imperatorum Germaniae*, t. 3: *Die Urkunden Heinrichs II und Arduins*, wyd. H. Bresslau et al., Hannoverae 1900-1903.
- Necrolog des Kloster Czarnowanz*, wyd. W. Wattenbach, „Zeitschrift des Vereins für Geschichte und Alterthum Schlesiens” 1 (1856), 2, s. 226-228.
- Necrologium Doxanense*, wyd. J. Emler, [w:] *Zprávy o zasedání Královské české společnosti nauk v Praze. Třída pro filosofii, dějepis a filologii roč. 1884*, Praha 1885, s. 83-144.
- Necrologium Lubense*, [w:] *Monumenta Lubensia*, wyd. W. Wattenbach, Breslau 1861, s. 35-59.
- Notae Diessenses*, wyd. P. Jaffe, [w:] MGH SS, t. 17, Hannoverae 1859.
- Privilegium paupertatis (1228)*, [w:] Claire d'Assise, *Écrits*, wyd. M.-F. Becker, J.-F. Godet, Matura, wyd. 2, Paris 2003.
- Rocznik kapituły gnieźnieńskiej*, [w:] *Roczniki wielkopolskie*, wyd. B. Kürbis et al. (MPH, s.n., 6), Warszawa 1962.
- Rocznik kapituły krakowskiej*, [w:] *Najdawniejsze roczniki krakowskie i kalendarz*, wyd. Z. Kozłowska-Budkowa (MPH, s.n., 5), Warszawa 1978.
- Rocznik kapituły Poznańskiej*, [w:] *Roczniki wielkopolskie*, wyd. B. Kürbis et al. (MPH, s.n., 6), Warszawa 1962.
- Rocznik małopolski*, wyd. A. Bielowski, [w:] MPH, t. 3, Lwów 1878, s. 135-202. *Rocznik Sędziwoja*, wyd. A. Bielowski, [w:] MPH, t. 2, Lwów 1872, s. 871-879. *Rocznik Traski*, wyd. A. Bielowski, [w:] MPH, t. 2, Lwów 1872, s. 826-828.
- Rocznik wielkopolski*, wyd. A. Bielowski, [w:] MPH, t. 3, Lwów 1878, s. 1-42.
- Rocznik wrocławski dawny i rocznik magistratu wrocławskiego*, wyd. M. Błażowski, [w:] MPH, t. 3, Lwów 1878, s. 680-688.
- Sancti Bernardi vita prima*, [w:] PL, t. 185, Lutetiae Parisiorum 1833.

Saxo Grammaticus, *Gesta Danorum. The History of the Danes*, wyd. K. Friis-Jensen, tłum. P. Fisher, t. 2, Oxford 2015.

Schlesisches Urkundenbuch, t. 1-4, wyd. H. Appelt, W. Irgang, J. Menzel, Koln 1963-1988. *Spominki klarysek wrocławskich*, wyd. A. Bielowski, [w:] MPH, t. 3, Lwów 1878, s. 691-695. *Statuta Capitulum Generalium Ordinis Cisterciensis ab anno 1116 ad annum 1786*, wyd. J.-M. Canivez, t. 1, Louvain 1933.

Supplementum ad Regesta Innocentii III Romani Pontificis [AD 1198-1216], [w:] PL, t. 217, Lutetiae Parisiorum 1855.

Vita Annae ducissae Silesiae, wyd. A. Semkowicz, [w:] MPH, t. 4, Lwów 1884, s. 656-661.

Vita et miracula sanctae Kyngae ducissae Cracoviensis, wyd. W. Kętrzyński, [w:] MPH, t. 4, Lwów 1884, s. 662-774.

Vita Hadelogae auctore anonymo, AASS, febr., t. 1, wyd. J. Bollandus, Lutetiae Parisiorum 1863, s. 306-311.

Vita quinque fratrum eremitarum [seu] vita uel passio Benedicti et Iohannis sociorumque suorum auctore Brunonis Querfurtensi, wyd. J. Karwasińska (MPH, s.n., 4/3), Warszawa 1973 (tłum. polskie w: *Piśmiennictwo czasów Bolesława Chrobrego*, tłum. K. Abgarowicz, oprac. J. Karwasińska, Warszawa 1966).

Vita sanctae Hedwigis ducissae Silesiae, wyd. A. Semkowicz, [w:] MPH, t. 4, Lwów 1884, 501-655 (tłum. polskie: *Legenda świętej Jadwigi*, tłum. A. Jochelson, M.W. Gogolewska, Wrocław 1993).

Vita sanctae Salomeae reginae Haliciensis auctore Stanislao franciscano, wyd. W. Kętrzyński, [w:] MPH, t. 4, Lwów 1884, s. 770-796.

Die Wundergeschichten des Caesarius von Heisterbach, t. 3, red. V.A. Hilka, Bonn 1937.

Zbiór dokumentów i listów miasta Płocka, t. 1: 1065-1495, wyd. S.M. Szacherska, Warszawa 1975.

Zbiór dokumentów małopolskich, cz. 4, wyd. S. Kuras, I. Sułkowska-Kuraś, Wrocław 1969.

Opracowania

Abraham W., Pierwszy spór kościelno-polityczny w Polsce, „Rozprawy Wydziału Historyczno-Filozoficznego Akademii Umiejętności w Krakowie” 32 (1895), s. 280-329.

Adamski J., Gotycka architektura sakralna na Śląsku w latach 1200-1420. Główne kierunki rozwoju, Kraków 2017.

Ahlers G., *Weibliches Zisterziensertum im Mittelalter und seine Kloster in Niedersachsen*, Berlin 2001.

Airlie S., *The Palace of Memory. The Carolingian Court as Political Centre*, [w:] *Courts and Regions in Medieval Europe*, red. S.R. Jones et al., Woodbridge 2000.

Alberzoni M.P., *Clare of Assisi and the Poor Sisters in the Thirteenth Century*, New York 2004. Alliot A.-H., *Filles de roy de France. Princesses royales, memoire de saint Louis et conscience dynastique (de 1270 a la fin du XIVE siecle)*, Turnhout 2010.

Althoff G., *Probleme um die Dos der Koniginnen im 10. und 11. Jahrhundert*, [w:] *Veuves et veuvage dans le haut Moyen Age*, red. M. Parrisé, Paris 1993, s. 123-133.

Appelt H., *Die Urkundenfiilschungen des Klosters Trebnitz. Studien zur Verfassungsentwicklung der deutschrechtlichen Klosterdorfer und zur Entstehung des Dominiums*, Breslau 1940.

Bak J.M., *Roles and Functions of Queens in Arpadian and Angevin Hungary (1000-1386 A.D.)*, [w:] *Medieval Queenship*, red. J.C. Parsons, Stroud 1994, s. 13-24.

https://doi.org/10.1007/978-1-137-08859-8_2

Baltrusch-Schneider D.B., *Die angelsächsische Doppelkloster*, [w:] *Doppelkloster und andere Formen der Symbiose männlicher und weiblicher Religiösen im Mittelalter*, red. K. Elm, M. Parrisé, Berlin 1992, s. 57-79.

Balzer O., *Genealogia Piastów*, Kraków 2005 (I wyd. 1895). Balzer O., *Królestwo Polskie, 1295-1370*, t. 1, Lwów 1919.

Balzer O., *Walka o tron krakowski w latach 1202 i 1210/11*, „Rozprawy Akademii Umiejętności. Wydział Historyczno-Filozoficzny” ser. II, 5 (1894), s. 293-350.

Baran-Kozłowski W., *Arcybiskup gnieźnieński Henryk Kietlicz (1199-1219). Działalność kościelna i polityczna*, Poznań 2005.

Baran-Kozłowski W., *Wokół początków fundacji klasztoru cysterek w Ołoboku*, „Nasza Przeszłość” 102 (2004), 2, s. 449-460.

Barański M., *Dominium sądeckie. Od książęcego okręgu grodowego do majątku klasztoru klarysek sądeckich*, Warszawa 1992.

Barciak A., *Czechy a ziemie południowej Polski w XIII oraz w początkach XIV w.*, Katowice 1992. Berend N., Laszlovsy J., Szakács B.Z., *The Kingdom of Hungary*, [w:] *Christianization and the Rise of Christian Monarchy. Scandinavia, Central Europe and Rus' c. 900-1200*, red. N. Berend, Cambridge 2010, s. 319-368.

Berend N., Urbańczyk P., Wiszewski P., *Central Europe in the High Middle Ages. Bohemia, Hungary and Poland, c.900-c.1300*, Cambridge-New York 2013.

<https://doi.org/10.1017/CBO9780511813795>

Berman C.H., *The Cistercian Evolution. The Invention of a Religious Order in Twelfth-Century Europe*, Philadelphia-Oxford 2010.

Berman C.H., *Were There Twelfth-Century Cistercian Nuns?*, „Church History” 68 (1999), 4, s. 824-864. <https://doi.org/10.2307/3170206>

Berman C.H., *The White Nuns. Cistercian Abbeys for Women in Medieval France*, Philadelphia 2018. <https://doi.org/10.9783/9780812295085>

Bernhardt J.W., *Itinerant Kingship and Royal Monasteries in Early Medieval Germany, c. 936-1075*, Cambridge 1993. <https://doi.org/10.1017/CBO9780511562372>

Bielak W., *Biskup i jego urząd w oczach średniowiecznych kronikarzy polskich*, Lublin 2011.

Bielińska M., *Kancelarie i dokumenty wielkopolskie XIII wieku*, Wrocław-Warszawa-Kraków 1967.

Bieniak J., *Pełka (Fulko)*, [w:] PSB, t. 25, Wrocław 1980, s. 574-577.

Bieniak J., *Polska elita polityczna XII wieku (Część I. Tło działalności)*, [w:] *Społeczeństwo Polski średniowiecznej. Zbiór studiów*, t. 2, red. S.K. Kuczyński, Warszawa 1982, s. 11-61.

Bieniak J., *Polska elita polityczna XII wieku (Część II. Wróżda i zgoda)*, [w:] *Społeczeństwo Polski średniowiecznej. Zbiór studiów*, t. 3, red. S.K. Kuczyński, Warszawa 1985, s. 13-74.

Bieniak J., *Polska elita polityczna XII wieku (Część III A. Arbitrzy książąt - krąg rodzinny Piotra Włostowica)*, [w:] *Społeczeństwo Polski średniowiecznej. Zbiór studiów*, t. 4, red. S.K. Kuczyński, Warszawa 1990, s. 13-107.

Bieniak J., *Polska elita polityczna XII wieku (Część III C. Arbitrzy książąt - pełnia władzy)*, [w:] *Społeczeństwo Polski średniowiecznej*, t. 8, red. S.K. Kuczyński, Warszawa 1999, s. 9-66.

Bieniak J., *Polska elita polityczna XII wieku (Część III D. Arbitrzy książąt - zmierzch)*, [w:] *Społeczeństwo Polski średniowiecznej*, t. 9, red. S.K. Kuczyński, Warszawa 2001, s. 9-53.

Bieniak J., *Postanowienia układu kępińskiego (15 lutego 1282)*, „Przegląd Historyczny” 82 (1991), 2, s. 209-232.

Bieniak J., *Powstanie księstwa opolsko-raciborskiego jako wyraz przekształcania się Polski w dzielnicową poliarchię*, [w:] *Sacra Silentii provincia. 800 lat powstania dziedzicznego księstwa opolskiego (1202-2002)*, red. A. Pobóg-Lenartowicz, Opole 2003, s. 37-81.

Bieniak J., Ród Łabędziów, [w:] Genealogia. Studia nad wspólnotami krewniaczymi i terytorialnymi w Polsce średniowiecznej na tle porównawczym, red. J. Hertel, J. Wroniszewski, Toruń 1987, s. 9-31.

Binias-Szkopek M., Bolesław IV Kędzierzawy - książę Mazowsza i princeps, Poznań 2009 (online: <https://repozytorium.amu.edu.pl/bitstream/10593/5978/6/Binia%c5%9b-Szkopek.pdf> ; dostęp: 07.03.2021).

Bobowski K., Fundacja i początki klasztoru cysterek w Trzebnicy, [w:] Studia historyczne. Ustrój, Kościół, militaria, red. idem, Wrocław 1993, s. 31-40.

Bobowski K., Podstawy bytu konwentu trzebnickiego, [w:] Księga Jadwizańska. Międzynarodowe Sympozjum Naukowe „Święta Jadwiga w dziejach i kulturze Śląska”, Wrocław-Trzebnica, 21-23 września 1993, red. idem et al., Wrocław 1995, s. 61-82.

Bonis A., Dechavanne S., Wabont M., Introduction, [w:] Cîteaux et les femmes, red. A. Bonis et al., Paris 2001, s. 6-18.

Bonis A., Wabont M., Cisterciens et Cisterciennes en France du Nord-Ouest. Typologie des fondations, typologie des sites, [w:] Cîteaux et les femmes, red. A. Bonis et al., Paris 2001, s. 151-178.

Borgolte M., Stiftergedenken in Kloster Dießlen. Ein Beitrag zur Kritik bayerischer Traditionsbücher, „Frühmittelalterliche Studien” 24 (1990), s. 235-289.
<https://doi.org/10.1515/9783112418024-013>

Borkovský I., Svatojiřská bazilika a klášter na Pražském hradě, Praha 1975.

Borkowska U. OSU, Fundacje kościelne wielkopolskiej rodziny książęcej w drugiej połowie XIII wieku, [w:] Święci nie przemijają. Materiały z sympozjum naukowego o błogosławionej Jolencie z okazji 700-lecia jej śmierci, Gniezno, 8-9 października 1999 roku, red. P. Blok OFMConv., Gdansk 2002, s. 89-102.

Borri G., Problemi di territorialita tra "mulieres religiosae" a San Severino nel Duecento, [w:] Microcosmi medievali. Atti del Convegno di Studio Svoltesi in Occasione della Quindicesima Edizione del "Premio Internazionale Ascoli Piceno", Ascoli Piceno, 15-16 febbraio 2002, red. E. Menesto, Spoleto 2002, s. 217-253.

Brown P., Kult świętych. Narodziny i rola w chrześcijaństwie łacińskim, tłum. J. Partyka, Kraków 2007 (oryg. ang. 1981).

Brown P., Society and the Holy in Late Antiquity, Berkeley 1982.

Brzeziński W., Pochodzenie Ludmiły żony Mieszka Płatoniego. Przyczynek do dziejów czesko-polskich w drugiej połowie XII wieku, [w:] Europa Środkowa i Wschodnia w polityce Piastów, red. K. Zielińska-Melkowska, Toruń 1997, s. 213-219.

Buczek K., W sprawie interpretacji dokumentu trzebnickiego z r. 1204, „Przegląd Historyczny” 48 (1957), s. 38-77.

Brton J., Stober K., Introduction, [w:] *Women in the Medieval Monastic World*, red. J. Burton, K. Stober, Turnhout 2015, s. 1-13. <https://doi.org/10.1484/M.MMS-EB.5.107539>

Buśko C., Goliński M., Kaczmarek M., Ziętkowski L., *Historia Wrocławia, t. 1: Od pradziejów do końca czasów habsburskich*, Wrocław 2001.

Buśko C., Kaczmarek M., *Wrocław od pradziejów do połowy XIII wieku*, [w:] C. Busko, M. Goliński, M. Kaczmarek, L. Ziętkowski, *Historia Wrocławia, t. 1: Od pradziejów do końca czasów habsburskich*, Wrocław 2001, s. 50-55.

Canning J., *Ideas of Power in the Late Middle Ages, 1296-1417*, Cambridge-New York 2011. <https://doi.org/10.1017/CBO9780511984532>

Cetwiński M., *Anna beatissima. Wokół średniowiecznej biografii dobrodziejki benedyktynów krzeszowskich*, [w:] idem, *Śląski tygiel. Studia z dziejów polskiego średniowiecza*, Częstochowa 2001, s. 132-142.

Charvátová K., *Les abbayes de nonnes cisterciennes dans le royaume médiéval de Bohême. Leurs relations avec le milieu laïc*, [w:] *Cîteaux et les femmes*, red. A. Bonis et al., Paris 2001, s. 227-238.

Charvátová K., *Les abbayes de nonnes cisterciennes en Bohême médiévale*, [w:] *Les religieuses dans le cloître et dans le monde des origines a nos jours. Actes du Deuxième Colloque International du C.E.R.C.O.R., Poitiers, 29 septembre-2 octobre 1988*, Poitiers 1994, s. 761-772.

Cheney C.R., *Episcopal Visitation of Monasteries in the Thirteenth Century*, Philadelphia- Manchester 1983.

Chorowska M., *Rezydencje średniowieczne na Śląsku. Zamki, pałace, wieże mieszkalne*, Wrocław 2003.

Chudziakowa J., *Zespół architektury romańskiej w Strzelnie w świetle najnowszych badan*, „Acta Universitatis Nicolai Copernici. Archeologia” 13 (1990), s. 5-27.

Corbet P., *Les saintes ottoniens. Sainteté dynastique, sainteté royale et sainteté féminine autour de l'an mil*, Sigmaringen 1986.

Cristiani M., *La sainteté féminine du haut Moyen Âge. Biographie et valeurs*, [w:] *Les fonctions des saints dans le monde occidental (IIIe-XIIIe siècle). Actes du colloque de Rome (27-29 octobre 1988)*, Rome 1991, s. 385-434.

Cysterki w dziejach i kulturze ziem polskich, dawnej Rzeczypospolitej i Europy Środkowej. Materiały z siódmej Międzynarodowej Konferencji Cystersologów odbytej z

okazji 800. rocznicy fundacji opactwa cysterek w Trzebnicy, red. A. Wyrwa, Poznań 2004.

David P., L'architecture cistercienne en Petite Pologne, [w:] Art polonais, art franrais. Etudes d'influences, Paris 1932, s. 47-62.

Dąbrowski D., Genealogia Mściśławowiczów. Pierwsze pokolenia (do początku XIV wieku), Kraków 2008.

Degler-Spengler B., The Incorporation of Cistercian Nuns into the Order in the Twelfth and Thirteenth Century, [w:] Hidden Springs. Cistercian Monastic Women, t. 1, red. J.A. Nichols, L.T. Shank OCSO (Medieval Religious Women, 3), Kalamazoo 1995, s. 85-134.

Dengler-Schreiber K., Bischof Ekbert von Andechs-Meranien (1203-1237) - Opfer einer Intrige? Ein Reichsfiirst in der Zeit des deutschen Thronstreits (online: <http://www.dengler-schreiber.de/files/dengler/documents/artikel-und-aufsaeetze/Ekbert%20von%20AM%20-%20Intrige.pdf>; dostep: 27.08.2018; artykuł opublikowany w: „Bericht des Historischen Vereins fir die Pflege der Geschichte des ehemaligen Fürstbistums Bamberg" 153 [2017], s. 59-99).

Deptuła Cz., Arrowszyjska reforma klasztorów w Polsce po r. 1180 a reforma premonstrateńska (Z problematyki przemian polskiego kanonikatu regularnego w średniowieczu), „Roczniki Humanistyczne" 17 (1969), 2, s. 5-49.

Deptuła Cz., O niektórych źródłach do historii zakonu premonstrateńskiego w Polsce w XII i XIII wieku, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne" 22 (1971), s. 187-222. <https://doi.org/10.31743/abmk.6793>

Deptuła Cz., Początki grupy brzeskiej premonstratensów, 1967 (mps pracy doktorskiej w zbiorach Biblioteki Instytutu Historycznego UW).

Deptuła Cz., Początki klasztorów norbertańskich w Dłubni-Imbramowicach i Płocku, „Roczniki Humanistyczne" 16 (1968), 2, s. 5-42.

Deptuła Cz., Wielkopolska rodzina monarsza błogostawionej Jolenty a niektóre problemy biografii księżnej, [w:] Święci nie przemijają. Materiały z sympozjum naukowego o błogostawionej Jolencie z okazji 700-lecia jej śmierci, Gniezno, 8-9 października 1999 roku, red. P. Blok OFMConv., Gdańsk 2002, s. 11-52.

Derwich M., Czy Dobrawa była fundatorką pierwszego opactwa polskiego? Ze studiów nad początkami Kościoła na ziemiach polskich, [w:] Inter laurum et olivam, red. J. Sousa, I. Ebelova, Praha 2007, s. 637-643.

Derwich M., Monastycyzm benedyktyński w średniowiecznej Europie i Polsce. Wybrane problemy, Wrocław 1998.

Derwich M., Najstarsze klasztory na ziemiach polskich (do końca XII wieku), [w:] Kościół w monarchiach Przemysłidów i Piastów. Materiały z konferencji naukowej, Gniezno, 21-24 września 2006 roku, red. J. Dobosz, Poznań 2009, s. 219-229.

Derwich M., Studia nad początkami monastycyzmu na ziemiach polskich. Pierwsze opactwa i ich funkcje, „Kwartalnik Historyczny” 107 (2000), 2, s. 77-105.

Derwich M., Zakonnicy a rozwój religijności na ziemiach polskich, [w:] Animarum cultura. Studia nad kulturą religijną na ziemiach polskich w średniowieczu, t. 1: Struktury kościelno-publiczne, red. H. Manikowska, W. Brojer, Warszawa 2008, s. 329-351.

Dobosz J., Działalność fundacyjna Kazimierza Sprawiedliwego, Poznań 1995.

Dobosz J., Fundacja opactwa cysterek w Owińskach w świetle najstarszych źródeł, [w:] Cognitioni Gestorum. Studia z dziejów średniowiecza dedykowane Profesorowi Jerzemu Strzelczykowi, red. D.A. Sikorski, A.M. Wyrwa, Poznań-Warszawa 2006, s. 311-318.

Dobosz J., Monarchia i możni wobec Kościoła w Polsce do początku XIII wieku, Poznań 2002. Dobosz J., Piastowie wobec premonstratensów i innych form kanonikatu regularnego w XII wieku, [w:] Premonstratensi na ziemiach polskich w średniowieczu i epoce nowożytnej, red. J. Rajman (Annales Academiae Paedagogicae Cracoviensis 40, Studia Historica 5), Kraków 2007, s. 6-18.

Dominiak W., Książęta opolscy a klasztory żeńskie w średniowieczu, [w:] Sanctimonialia. Zakony żeńskie w Polsce i Europie Środkowej (do przełomu XVIII i XIX wieku), red. A. Radziwiński et al., Bydgoszcz-Toruń 2010, s. 255-270.

Dominiak W., Stosunek Piastów opolskich do klasztoru norbertanek w Rybniku/Czarnowąsach w średniowieczu, „Annales Academiae Paedagogicae Cracoviensis. Studia Historica” 5 (2007), s. 75-83.

Drabina J., Historia miast śląskich w średniowieczu, Kraków 2000.

Drelicharz W., Idea zjednoczenia królestwa w średniowiecznym dziejopisarstwie polskim, Kraków 2012.

Dryblak A.A., Bamberg i Trzebnica - przyczynek do badań nad znaczeniem relacji między tymi ośrodkami u progu XIII w., [w:] Liber Romani. Studia ofiarowane Romanowi Michałowskiemu w siedemdziesiąt rocznice urodzin, red. G. Pac, K. Skwierzyński, Warszawa 2020, s. 52-65. <https://doi.org/10.31338/uw.9788323540946.pp.52-65>

Duby G., Czasy katedr. Sztuka i społeczeństwo 980-1420, tłum. K. Dolatowska, Warszawa 1986.

Dumezil B., Chrześcijańskie korzenie Europy. Konwersja i wolność w królestwach barbarzyńskich od V do VIII wieku, tłum. P. Rak, Kety 2008 (oryg. franc. 2005).

Dvořáčková-Mala D., Zelenka J., Curia ducis, curia regis. Panovnický dvůr za vlády Přemyslovců, Praha 2011.

Dygo M., Ze studiów nad tytułaturą książąt polskich w XII w. (Bolesław Wysoki, Mieszko Stary), [w:] Liber Romani. Studia ofiarowane Romanowi Michałowskiemu w siedemdziesiątą rocznicę urodzin, red. G. Pac, K. Skwierzyński, Warszawa 2020, s. 66-81. <https://doi.org/10.31338/uw.9788323540946.pp.66-81>

Eberl I., Cystersi. Historia zakonu europejskiego, tłum. P. Włodyga OSB, Kraków 2011 (oryg. niem. 2002).

Edwards J.C., Superior Women. Medieval Female Authority in Poitiers' Abbey of Sainte-Croix, Oxford 2019. <https://doi.org/10.1093/oso/9780198837923.001.0001>

Epperlein S., „Mit fundacyjny” niemieckich klasztorów cysterskich a relacja mnicha lubiąskiego z XIV wieku, „Przegląd Historyczny” 58 (1967), 4, s. 587-604.

Feliks W., Dziedzictwo Władysława Odonica, „Studia Historyczne” 32 (1989), 2, s. 195-200. Felskau C.-F., Agnes von Böhmen und die Klosteranlage der Klarissen und Franziskaner in Prag. Leben, Institution, Legende und Verehrung, Nordhausen 2008.

Felten F.J., Der Zisterzienserorden und die Frauen, [w:] Vita religiosa sanctimonialium. Norm und Praxis des weiblichen religiösen Lebens vom 6. bis zum 13. Jahrhundert, red. F.J. Felten, Ch. Kleinjung, Korb 2011, s. 199-274.

Field S.L., Isabelle of France. Capetian Sanctity and Franciscan Identity in the Thirteenth Century, Notre Dame 2006.

Flachenecker H., L'expansion des chanoines réguliers dans le saint Empire romain (XIIe-XIIIe siècles), [w:] Les chanoines réguliers. Emergence et expansion (XIe-XIIIe siècles). Actes du sixième colloque international du CERCOR, Le Puy en Velay, 29 juin-1er juillet 2006, red. M. Parisse, Saint-Etienne 2009, s. 361-383.

Foot S., Veiled Women, t. 1: The Disappearance of Nuns from Anglo-Saxon England, Aldershot 2000.

France J., The Cistercians in Scandinavia, Kalamazoo 1992.

Frantzen A.J., When Women Aren't Enough, „Speculum” 68 (1993), 2, s. 445-471. <https://doi.org/10.2307/2864560>

Frieske J., Pierwsza fundacja klasztoru w Przemęcie z r. 1210, „Roczniki Historyczne” 14 (1938), 1, s. 28-47.

Fülöp A., Koppány A., A Crosier from the Territory of the Veszprémvölgy Convent, „Acta Archaeologica Academiae Scientiarum Hungaricae” 55 (2004), 1-2, s. 115-135.
<https://doi.org/10.1556/AArch.55.2004.1-2.6>

Gaillard M., Female Monasteries of the Early Middle Ages (Seventh to Ninth Century) in Northern Gaul. Between Monastic Ideals and Aristocratic Powers, [w:] Women in the Medieval Monastic World, red. J. Burton, K. Stober, Turnhout 2015, s. 75-96.
<https://doi.org/10.1484/M.MMS-EB.5.107542>

Gaillard M., Les origines du monachisme féminin dans le nord et l'est de la Gaule (fin VIe siècle-début VIIIe siècle), [w:] Les religieuses dans le cloître et dans le monde des origines à nos jours. Actes du Deuxième Colloque International du C.E.R.C.O.R., Poitiers, 29 septembre-2 octobre 1988, Poitiers 1994, s. 44-54.

Garver V.L., Women and Aristocratic Culture in the Carolingian World, Ithaca 2009.

Gawlas S., Nova Civitas in Okol. Fragment z dziejów Krakowa, [w:] Społeczeństwo Polski średniowiecznej, t. 6, red. S.K. Kuczyński, Warszawa 1994, s. 101-110.

Gawlas S., O kształt zjednoczonego Królestwa. Niemieckie władztwo terytorialne a geneza społeczno-ustrojowej odrębności Polski, Warszawa 1996.

Gawlas S., Pobożność Władysława Łokietka, [w:] Ecclesia, regnum, fontes. Studia z dziejów średniowiecza, red. idem et al., Warszawa 2014, s. 191-205.

Gąsiorowska P., Dzieje zakonu klarysek na ziemiach polskich, [w:] Franciszkanie konwentualni i klaryski w Wielkopolsce od XIII do XIX wieku. Katalog wystawy, red. D. Stryniak, T. Janiak, Gniezno 2006, s. 33-40.

Gąsiorowska P., Klaryski z dynastii Piastów, „Nasza Przyszłość” 94 (2000), s. 119-134.

Gąsiorowska P., Konwent klarysek krakowskich do końca XVIII wieku. Studium prozopograficzne, Kraków 2015.

Gąsiorowska P., Życie codzienne w klasztorze klarysek krakowskich od XIII do końca XVIII wieku, Kraków 2003.

Gieysztor A., Nad statutem łęczyckim 1180 r. Odnaleziony oryginał bulli Aleksandra III z 1181 r., [w:] Księga pamiątkowa 150-lecia Archiwum Głównego Akt Dawnych, red. A. Stebelski et al., Warszawa 1958, s. 181-207.

Gieysztor A., Pierwsie benedyktyni w Polsce Piastowskiej, [w:] Benedyktyni tynieccy w średniowieczu. Materiały z sesji naukowej, Wawel-Tyniec, 13-15 października 1994, red. K. Żurowska, Kraków 1995, s. 9-21.

Ginter T., Działalność fundacyjna księcia Mieszka III Starego, Kraków 2008.

Goliński M., Socjotopografia późnośredniowiecznego Wrocławia, Wrocław 1997.

- Gottschalk J., St. Hedwig Herzogin von Schlesien, Köln-Graz 1964.
- Grodecki R., Dzieje klasztoru premonstratenskiego w Busku w wiekach średnich, Kraków 1913.
- Grodecki R., Dzieje polityczne Śląska do r. 1290, [w:] Historia Śląska od najdawniejszych czasów do roku 1400, t. 1, red. S. Kutrzeba, Kraków 1933, s. 155-326.
- Grodecki R., Księżęca władza trzebnicka na tle organizacji majątków książęcych w Polsce w XII w., „Kwartalnik Historyczny” 26 (1912), s. 443-475 i 27 (1913), s. 1-66.
- Griger H., Der Konvent von Trebnitz bis zum Ende der habsburgischen Gegenreformation. Ein Überblick, [w:] Księga Jadwizanska. Międzynarodowe Sympozjum Naukowe „Święta Jadwiga w dziejach i kulturze Śląska”, Wrocław-Trzebnica, 21-23 września 1993, red. K. Bobowski et al., Wrocław 1995, s. 83-98.
- Grundmann H., Religious Movements in the Middle Ages. The Historical Links Between Heresy, the Mendicant Orders, and the Women's Religious Movement in the Twelfth and Thirteenth Century, with the Historical Foundations of German Mysticism, tłum. S. Rowan, Notre Dame-London 1995 (oryg. niem. 1935).
- Grzybkowski A., Gotycka architektura murowana w Polsce, Warszawa 2014.
<https://doi.org/10.31338/uw.9788323515432>
- Györfy G., Święty Stefan I, tłum. T. Kapturkiewicz, Warszawa 2003 (oryg. węg. 1977).
- Györfy G., Zu den Anfängen der Ungarischen Kirchenorganisation auf Grund neuer Quellenkritischer Ergebnisse, „Archivum Historiae Pontificiae” 7 (1969), s. 79-113.
- Haarländer S., „Innumerabiles populi de utroque sexu confluentes [...]”. Klöster für Männer und Frauen im frühmittelalterlichen Irland, [w:] Female "Vita Religiosa" between Late Antiquity and the High Middle Ages. Structures, Developments and Spatial Contexts, red. G. Melville, A. Müller, Wien 2011, s. 137-150.
- Helvetius A.-M., L'organisation des monastères féminins à l'époque mérovingienne, [w:] Female "Vita Religiosa" between Late Antiquity and the High Middle Ages. Structures, Developments and Spatial Contexts, red. G. Melville, A. Müller, Wien 2011, s. 151-169.
- Hermanson L., Det tidiga Vreta. En helig plats i ett europeiskt maktsystem?, [w:] Fokus Vreta kloster. 17 nya rön om Sveriges äldsta kloster, red. G. Tagesson et al., Stockholm 2010, s. 219-240.
- Hill T., Könige, Fürsten und Klöster. Studien zu den dänischen Klostergründungen des 12. Jahrhunderts, Frankfurt/M-Bern-New York-Paris 1992.

Hlavacek I., Die Anfänge der Prämonstratenser im hochmittelalterlichen böhmischen Staat im Kontext der damaligen Ordensgeistlichkeit, [w:] Studien zum Prämonstratenserorden, red. I. Crusius, H. Flachenecker, Gottingen 2003, s. 281-310.

Hlebionek M., Bolesław Pobożny i Wielkopolska jego czasów, Kraków 2010.

Hodownia R., Kaczmarek K., Wieleń-Przemęt, [w:] Monasticon Cisterciense Poloniae, t. 2: Katalog męskich klasztorów cysterskich na ziemiach polskich i dawnej Rzeczypospolitej, red. A.M. Wyrwa et al., Poznań 1999, s. 341-355.

Horwat J., Piastowie górnośląscy (Rocznik Muzeum Górnośląskiego w Bytomiu. Historia, 8), Bytom 2007.

logna-Prat D., La Maison Dieu. Une histoire monumentale de l'Église au Moyen Âge (v. 800 - v. 1200), Paris 2006. <https://doi.org/10.14375/NP.9782020862578>

Jamroz J., Kościół pofranciszkański w Zawichoście, „Biuletyn Historii Sztuki i Kultury” 10 (1948), 3/4, s. 185-230.

Jamroziak E., The Cistercian Order in Medieval Europe, 1090-1500, Abingdon-New York 2013.

Jarzewicz J., Architektura kaplicy św. Jadwigi w Trzebnicy, „Sprawozdania Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk. Historia Sztuki” 101 (1983), s. 83-92.

Jasiński K., Działalność czeskich Dypoldowiców na Śląsku w pierwszej połowie XIII w., [w:] Społeczeństwo Polski średniowiecznej. Zbiór studiów, t. 4, red. S.K. Kuczyński, Warszawa 1990, s. 59-68.

Jasiński K., Franciszkańskie pochówki Piastów, [w:] Franciszkanie w Polsce średniowiecznej, cz. 2-3, red. J. Kłoczowski, Kraków 1985, s. 177-195.

Jasiński K., Genealogia Piastów wielkopolskich. Potomstwo Władysława Odonica, „Kronika Miasta Poznania” 63 (1995), 2, s. 34-66.

Jasiński K., Genealogia św. Jadwigi. Studium źródłoznawcze, [w:] *Mente et litteris*. O kulturze i społeczeństwie wieków średnich, Poznań 1984, s. 195-204.

Jasiński K., Karol Bieda, W sprawie drugiej żony Władysława II Wygnańca, Śląski Kwartalnik Historyczny Sobótka 23(1968) [recenzja], „Studia Źródłoznawcze” 14 (1969), s. 229-232.

Jasiński K., Kult świętej Elżbiety w dynastii piastowskiej, [w:] Europa Środkowa i Wschodnia w polityce Piastów, red. K. Zielińska-Melkowska, Toruń 1997, s. 197-212.

Jasiński K., Nekrolog klasztoru norbertanek w Strzelnie. Uwagi krytyczno-erudycyjne, [w:] idem, *Prace wybrane z nauk pomocniczych historii*, Toruń 1996, s. 7-44.

Jasiński K., Rękopis zwany nekrologiem czesko-śląskim, „Acta Universitatis Wratislaviensis. Historia” 51 (1994), s. 39-71.

Jasiński K., Rodowód Piastów śląskich, t. 1, Wrocław 1973. Jasiński K., Rodowód Piastów śląskich, wyd. 2 popr., Kraków 2007.

Jasiński K., Rodowód pierwszych Piastów, Warszawa-Wrocław [1992].

Jasiński K., Studia nad genealogią czeskich Dypoldowiców, „Sobótka” 36 (1981), 1, s. 59-68.

Jasiński K., Studia nad wielkopolskim stronnictwem książęcym w połowie XIII wieku. Współpracownicy Przemysła I do 1253 r., [w:] Społeczeństwo Polski średniowiecznej, t. 1, red. S. Kuczyński, Warszawa 1981, s. 161-201.

Jasiński K., Uzupełnienia do genealogii Piastów, „Studia Źródłoznawcze” 5 (1960), s. 89-111. Jasiński K., Ze studiów nad tzw. nekrologiem czesko-śląskim, „Sprawozdania Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego” ser. A, 40 (1985), s. 53-57.

Jasiński K., Z problematyki zjednoczenia państwa polskiego na przełomie XIII i XIV wieku (na marginesie pracy J. Baszkiewicza, „Powstanie zjednoczonego państwa polskiego na przełomie XIII i XIV w.”), „Zapiski Historyczne” 21 (1955), 1-2, s. 198-241.

Jenal G., Friihe Formen der weiblichen vita religiosa im lateinischen Westen (4. und Anfang 5. Jahrhundert), [w:] Female "Vita Religiosa" between Late Antiquity and the High Middle Ages. Structures, Developments and Spatial Contexts, red. G. Melville, A. Müller, Wien 2011, s. 43-77.

Jestice P.G., Imperial Ladies of the Ottonian Dynasty. Women and Rule in Tenth-Century Germany, New York 2018. <https://doi.org/10.1007/978-3-319-77306-3>

Jordan W.Ch., Isabelle of France and Religious Devotion at the Court of Louis IX, [w:] Capetian Women, red. K. Nolan, New York 2003. https://doi.org/10.1007/978-1-137-09835-1_10

Józefowiczówna K., Trzy romańskie klasztory, [w:] Studia z dziejów ziemi mogileńskiej, t. 1, red. Cz. Łuczak, Poznań 1978, s. 165-265.

Jurek T., Biskupstwo Poznańskie w wiekach średnich, Poznań 2018.

Jurek T., Owieńska - opactwo cysterek, [w:] Słownik historyczno-geograficzny województwa Poznańskiego w średniowieczu, t. 8, cz. 3, z. 3, red. A. Gąsiorowski, Poznań 1997, s. 539-548.

Jurek T., Przemęt, [w:] Słownik historyczno-geograficzny województwa Poznańskiego w średniowieczu, t. 8, cz. 3, z. 3, red. A. Gąsiorowski, Poznań 1997, s. 841-842.

Kaczmarczyk Z., Immunitet sądowy i jurysdykcja poimmunitetowa w dobrach Kościoła w Polsce do końca XIV wieku, Poznań 1936.

Kaczmarek K., Nieudana fundacja cysterska księcia Władysława Odonica z 1210 roku, [w:] Cystersi w społeczeństwie Europy Środkowej. Materiały z konferencji naukowej odbytej w klasztorze oo. Cystersów w Krakowie Mogile z okazji 900 rocznicy powstania Zakonu Ojców Cystersów, red. A.M. Wyrwa, J. Dobosz, Poznań 2000, s. 273-289.

Kaczmarek M., .ut et matris et matertere memoriam confoveret. Klasztor trzebnicki pod rządami opatki Gertrudy (1232-1268), [w:] Cysterki w dziejach i kulturze ziem polskich, dawnej Rzeczypospolitej i Europy Środkowej. Materiały z siódmej Międzynarodowej Konferencji Cystersologów odbytej z okazji 800. rocznicy fundacji opactwa cysterek w Trzebnicy, red. A. Wyrwa, Poznań 2004, s. 328-344.

Kaczmarek R., Witkowski J., Kaplica św. Jadwigi w Trzebnicy. Wyposażenie i funkcjonowanie od XIII do XVIII w., [w:] Cysterki w dziejach i kulturze ziem polskich, dawnej Rzeczypospolitej i Europy Środkowej. Materiały z siódmej Międzynarodowej Konferencji Cystersologów odbytej z okazji 800. rocznicy fundacji opactwa cysterek w Trzebnicy, red. A. Wyrwa, Poznań 2004, s. 345-368.

Kalhous D., Anatomy of a Duchy. The Political and Ecclesiastical Structures of Early Přemyslid Bohemia, Leiden-Boston 2012. <https://doi.org/10.1163/9789004229815>

Kanior M. OSB, Zakon cysterek i jego rozwój w Europie Środkowej w XII-XVI wieku, [w:] Cystersi w społeczeństwie Europy Środkowej. Materiały z konferencji naukowej odbytej w klasztorze oo. Cystersów w Krakowie Mogile z okazji 900 rocznicy powstania Zakonu Ojców Cystersów, red. A.M. Wyrwa, J. Dobosz, Poznań 2000, s. 109-122.

Karczewski D., Czy istniało Strzelno przedromańskie?, [w:] Z badań nad dziejami klasztorów w Polsce, red. J. Olczak, W. Chudziak (Archaeologia Historica Polona, 2), Toruń 1995, s. 181-191.

Karczewski D., Dzieje klasztoru norbertanek w Strzelnie do początku XVI wieku, Inowrocław 2001.

Karczewski D., Franciszkanie w monarchii Piastów i Jagiellonów w średniowieczu. Powstanie, rozwój, organizacja wewnętrzna, Kraków 2012.

Karczewski D., Związki genealogiczne fundatorów dwunastowiecznych prywatnych fundacji klasztornych, [w:] Genealogia. Rola związków rodzinnych i rodowych w życiu publicznym w Polsce średniowiecznej na tle porównawczym, red. A. Radziwiński, J. Wroniszewski, Toruń 1996, s. 258-279.

Karłowska-Kamzowa A., Fundacje artystyczne księcia Ludwika I brzeskiego. Studia nad rozwojem świadomości historycznej na Śląsku XIV-XVIII w., Opole-Wrocław 1970.

Karłowska-Kamzowa A., *Sztuka Piastów śląskich w średniowieczu*, Warszawa-Wrocław 1991.

Karłowska-Kamzowa A., *Święta Jadwiga patronka Królestwa Polskiego*, [w:] *Księga Jadwizanska. Międzynarodowe Sympozjum Naukowe „Święta Jadwiga w dziejach i kulturze Śląska”*, Wrocław- Trzebnica, 21-23 września 1993, red. K. Bobowski et al., Wrocław 1995, s. 357-370.

Karłowska-Kamzowa A., Witkowski J., *Fundacje artystyczne Piastów wielkopolskich*, [w:] *Przemysł II. Odnowienie Królestwa Polskiego*, red. J. Krzyżaniakowa, Poznań 1997, s. 281-297.

Karwowski S., *Klasztor PP Cysterek w Ołoboku*, „*Roczniki Towarzystwa Przyjaciół Nauk Poznańskiego*” 26 (1900), s. 3-114.

Kiełbasa A. SDS, *Związki św. Jadwigi z cystersami - starania o fundację trzebnicką*, [w:] *Cysterki w dziejach i kulturze ziem polskich, dawnej Rzeczypospolitej i Europy Środkowej. Materiały z siódmej Międzynarodowej Konferencji Cystersologów odbytej z okazji 800. rocznicy fundacji opactwa cysterek w Trzebnicy*, red. A. Wyrwa, Poznań 2004, s. 275-287.

Klaniczay G., *Le culte des saints dans la Hongrie médiévale (Problemes de recherche)*, „*Acta Historica Academiae Scientiarum Hungaricae*” 29 (1983), 1, s. 57-77.

Klaniczay G., *Holy Rulers and Blessed Princesses. Dynastic Cults in Medieval Central Europe*, tłum. E. Palmai, Cambridge 2002 (oryg. weg. 2000).

Kłoczowski J., *Bracia Mniejsi w Polsce średniowiecznej*, [w:] *Franciszkanie w Polsce średniowiecznej*, cz. 1, red. idem, Kraków 1983, s. 13-108.

Kłoczowski J., *Młodsza Europa. Europa Środkowo-Wschodnia w kręgu cywilizacji chrześcijańskiej średniowiecza*, Warszawa 1998.

Kłodziński A., *Stosunki Laskonogiego z Odonicem 1202-1231*, [w:] *Księga pamiątkowa uczniów Uniwersytetu Jagiellońskiego*, Kraków 1900, s. 97-165.

Knox L.S., *Creating Clare of Assisi. Female Franciscan Identities in Later Medieval Italy*, Leiden- Boston 2008. <https://doi.org/10.1163/ej.9789004166516.i-227>

Kohl W., *Bemerkungen zur Typologie sächsischer Frauenklöster in karolingischer Zeit*, [w:] *Untersuchungen zu Kloster und Stift*, Göttingen 1980.

Kopka-Jędrychowska M., *Uposażenie ziemskie klasztoru Norbertanek fundacji rybnickiej i Czarnowskiej do 1228 roku*, [w:] *Sanctimoniales. Zakony żeńskie w Polsce i Europie Środkowej (do przelomu XVIII i XIX wieku)*, red. A. Radziński et al., Bydgoszcz-Toruń 2010, s. 234- 254.

Korta W., *Rozwój wielkiej własności na Śląsku do połowy XIII wieku*, Wrocław-Warszawa-Kraków 1964.

Korta W., *Średniowieczna annalistyka śląska*, Wrocław 1966.

Kowalewicz H., *Zasób, zasięg terytorialny i chronologia polsko-łacińskiej liryki średniowiecznej*, Poznań 1967.

Kowalska B., *Święta Kinga. Rzeczywistość i legenda. Studium źródłoznawcze*, Kraków 2008.

Kozaczewski T., *Pierwotny kościół franciszkański we Wrocławiu*, „Rozprawy Komisji Historii Sztuki WTN” 3 (1963), s. 199-249, 353-370.

Kozioł G., *The Politics of Memory and Identity in Carolingian Royal Diplomas. The West Frankish Kingdom (840-987)*, Turnhout 2012. <https://doi.org/10.1484/M.USML-EB.5.106454>

Kozdowska-Budkowa Z., *Agnieszka*, [w:] PSB, t. 1, Kraków 1935, s. 31.

Kozdowska-Budkowa Z., *Gertruda [córka Henryka Brodatego]*, [w:] PSB, t. 7, Wrocław 1958, s. 407-408.

Kozdowska-Budkowa Z., *Repertorium polskich dokumentów doby piastowskiej, z. 1: Do końca wieku XII*, Kraków 2006.

Královny a kněžny a velke ženy české, red. K. Stloukal, Praha 1940.

Krings B., *Die Prämonstratenser und ihr weiblicher Zweig*, [w:] *Studien zum Prämonstratenserorden*, red. I. Crusius, H. Flachenecker, Göttingen 2003, s. 75-105.

Kristó G., *Histoire de la Hongrie médiévale, t. 1: Le temps des Arpads*, Rennes 2000. <https://doi.org/10.4000/books.pur.8783>

Kruse J.V., *When Forever Doesn't Mean Forever. Contemporary Insights into the Modern Understanding of Papal Teaching Gained from the Popes of the Franciscan Poverty Controversy*, [w:] *Ordo and Sanctitas. The Franciscan Spiritual Journey in Theology and Hagiography. Essays in Honor of J.A. Wayne Hellmann, O.F.M. Conv.*, red. M. Cusato et al., Leiden-Boston 2017, s. 293-318.

Krzyżostaniak H., *Nam ipsius exemplo plures illustres persone Polonie partibus ceperunt monasteria construere, innumere nobiles virgines et vidue ad religionem confluere* [.] „praski Asyż” a rozkwit duchowości franciszkańskiej w Polsce, „*Historia Slavorum Occidentis*” 2 (2012), 3, s. 186-197. <https://doi.org/10.15804/hso120212>

Krzyżostaniak H., *Trzynastowieczne fundacje klasztorów klarysek w Małopolsce*, [w:] *Kultura religijna i społeczna Małopolski od XIII do XVI wieku*, red. W. Szyborski, J. Kozioł, Tarnów 2011, s. 71-80.

Krzyżostaniak H., Trzynastowieczne święte kobiety kręgu franciszkańskiego Polski i Czech. Kształtowanie się i rozwój kultów w średniowieczu, Poznań 2014.

Ksyk P.M., Vita Annae ducissae Silesiae, „Nasza Przeszłość” 78 (1992), s. 127-150.

Kuchařová H., Klášter premonstrátek v Doksanech, [w:] Slánské rozhovory 2012. Klášter premonstrátek v Doksanech a Slánsko, Slaný 2013, s. 9-14.

Kucharski G., Immunitety klasztoru cysterek w Ołoboku do końca XIII wieku, „Czasopismo Prawno-Historyczne” 52 (2000), 1-2, s. 197-208.

Kucharski G., Od premonstratensów do benedyktynów. Klasztor św. Wawrzyńca w Kościelnej Wsi pod Kaliszem do połowy XIII w., „Nasza Przeszłość” 93 (2000), s. 341-362.

Kucharski G., Początki klasztoru cysterek w Ołoboku, [w:] Cystersi w społeczeństwie Europy Środkowej. Materiały z konferencji naukowej odbytej w klasztorze oo. Cystersów w Krakowie Mogile z okazji 900. rocznicy powstania Zakonu Ojców Cystersów Poznań-Kraków-Mogiła 5-10 października 1998, red. A.M. Wyrwa, J. Dobosz, Poznań 2000, s. 314-338.

Kucharski G., Rozwój gospodarczy majątków klasztoru cysterek w Ołoboku w XIII w., [w:] Cysterki w dziejach i kulturze ziem polskich, dawnej Rzeczypospolitej i Europy Środkowej. Materiały z siódmej Międzynarodowej Konferencji Cystersologów odbytej z okazji 800. rocznicy fundacji opactwa cysterek w Trzebnicy, red. A. Wyrwa, Poznań 2004, s. 569-597.

Kürbis B., Asceza chrześcijańska i jej interpretacje hagiograficzne. Polski model ascezy franciszkańskiej w XIII i XIV wieku, [w:] Franciszkanie w Polsce średniowiecznej, cz. 1, red. J. Kłoczowski, Kraków 1983, s. 159-181.

Kürbis B., Najstarsza tradycja klasztoru panien norbertanek w Strzelnie, „Roczniki Historyczne” 40 (1974), s. 19-30.

Kürbis B., Pogranicze Wielkopolski i Kujaw w X-XII wieku, [w:] Studia z dziejów ziemi mogileńskiej, t. 1, red. Cz. Łuczak, Poznań 1978, s. 65-111.

Kuthan J., Splendor et gloria regni Bohemiae. Umělecké dílo jako projev vladařské reprezentace a symbol státní identity, Praha 2008.

Kuthan J., Neumann I., Ideový program tišnovského portálu a jeho kořeny, „Umeni” 27 (1979), s. 107-118.

Kutzner M., Architektura średniowiecznych klasztorów i kościołów franciszkańskich w Polsce (zarys problematyki), „Acta Universitatis Nicolai Copernici. Zabytkoznawstwo i Konserwatorstwo III. Nauki Humanistyczno-Społeczne” 176 (1989), s. 3-46.

Kutzner M., Cysterska architektura na Śląsku w latach 1200-1330, Toruń 1969.

Kutzner M., Czy cystersi spełnili w Europie Środkowej rolę pionierów sztuki gotyckiej?, [w:] Historia i kultura cystersów w dawnej Polsce i ich europejskie związki, red. J. Strzelczyk, Poznań 1987, s. 387-412.

Kutzner M., „Na drodze ku chwale”. Ideowe programy fundacji artystycznych księcia śląskiego Henryka Brodatego, [w:] księga Jadwizanska. Międzynarodowe Sympozjum Naukowe „Święta Jadwiga w dziejach i kulturze Śląska”, Wrocław-Trzebnica, 21-23 września 1993, red. K. Bobowski et al., Wrocław 1995, s. 135-148.

Kwiatkowski S., Problem ubóstwa w Kościele XI-XV w., [w:] *Inter oeconomiam coelestem et terrenam. Mendykanci a zagadnienia ekonomiczne*, red. W. Długokęcki et al., Kraków 2011, s. 35-68.

Labuda G., Dwaj rywale: Władysław Laskonogi (1202-1231) i Władysław Odonic (1206-1231), [w:] *Dzieje Wielkopolski*, t. 1, red. J. Topolski, Poznań 1969, s. 288-293.

Labuda G., Dwa zamachy stanu w Polsce (1177-1179, 1202-1206), „Sprawozdania Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk” 82 (1969), 1, s. 102-104.

Labuda G., Jeszcze jedna próba datowania fundacji klasztoru premonstratenek w Strzelnie, [w:] *Nihil superfluum esse. Studia z dziejów średniowiecza ofiarowane Profesor Jadwidze Krzyżaniakowej*, red. J. Strzelczyk, J. Dobosz, Poznań 2000, s. 175-185.

Labuda G., Przynależność terytorialna Ziemi Lubuskiej w XII i XIII wieku, „Roczniki Historyczne” 35 (1969), s. 19-32.

Labuda G., Szkice historyczne jedenastego wieku. I. Najstarsze klasztory w Polsce, [w:] *Z badań nad dziejami klasztorów w Polsce*, red. J. Olczak, W. Chudziak (*Archaeologia Historica Polona*, 2), Toruń 1995, s. 7-74.

Labuda G., Zmagania Mieszka o utrzymanie władzy monarszej w Polsce w latach 1173-1202, [w:] *Dzieje Wielkopolski*, t. 1, red. J. Topolski, Poznań 1969, s. 286-288.

Lackner B., Cistercian Nuns in Medieval Hungary, [w:] *Hidden Springs. Cistercian Monastic Women*, 1, red. J.A. Nichols, L.T. Shank OCSO (*Medieval Religious Women*, 3), Kalamazoo 1995, s. 159-170.

Lalik T., Zawichost we wcześniejszym średniowieczu, [w:] *Szkice Zawichojskie*, red. T. Dunin-Wąsowicz, S. Tabaczynski, Zawichost 1999, s. 39-56.

Lanzoni F., Le antiche carte del convento di S. Chiara in Faenza, „Archivum franciscanum historicum” 5 (1912), s. 261-276, 483-493.

Lasota Cz., Rozpędowski J., Rozwój przestrzenny kościoła franciszkanów we Wrocławiu, [w:] *Z badań trzynastowiecznej architektury na Śląsku i w Czechach*, red. M. Niemczyk et al., Wrocław 1981, s. 53-64.

Lawrence C.H., *The Friars. The Impact of the Early Mendicant Movement on Western Society*, London-New York 1994.

Lekai L.J., *The Cistercians. Ideals and Reality*, Kent 1977.

Lester A.E., *Creating Cistercian Nuns. The Women's Religious Movement and Its Reform in Thirteenth-Century Champagne*, Ithaca-London 2011.

<https://doi.org/10.7591/cornell/9780801449895.001.0001>

Leyser K., *Rule and Conflict in an Early Medieval Society. Ottonian Saxony*, London 1979. Likowski H., *Najdawniejsze dzieje klasztoru cysterek w Oloboku (1211-1292)* [streszcz. J.N. Fijadek], „*Sprawozdania z Czynności i Posiedzeń Polskiej Akademii Umiejętności*” 26 (1921), 7, s. 5-9.

Likowski H., *Początki klasztoru cysterek w Owińskach (1242-1250)*, Poznań 1924.

Lindberg M., *Det ligger en kung begravnen. Vreta klosters kyrka som gravplats*, [w:] *Fokus Vreta kloster. 17 nya rön om sveriges äldsta kloster*, red. G. Tagesson et al., Stockholm 2010, s. 111-135.

Line P., *Kingship and State Formation in Sweden, 1130-1290*, Leiden-Boston 2006.

<https://doi.org/10.1163/ej.9789004155787.i-700>

Lovén Ch., *Vreta år 1162. Donatorslängden och årboken*, [w:] *Fokus Vreta kloster. 17 nya rön om sveriges äldsta kloster*, red. G. Tagesson et al., Stockholm 2010, s. 199-218.

Lutovsky M., *Hroby zakladatelů*, [w:] *Vladislav II., druhý král z Přemyslova rodu. K 850. výročí jeho korunovace*, red. M. Mašek et al., Praha 2009, s. 227-234.

Łaguna S., *Rodowód Piastów*, [w:] *Pisma Stosława Łaguny*, Warszawa 1915, s. 277-325.

Łapinski J., *Stanowisko prawne zakonu klarysek w Polsce*, „*Prawo Kanoniczne*” 32 (1989), s. 173-222. <https://doi.org/10.21697/pk.1989.32.1-2.10>

Łęga W., *Spółeczeństwo i państwo gdańsko-pomorskie w XII i XIII wieku*, Poznań 1956.

Łuszczkiewicz W., *Architekci zakonni XIII wieku w Polsce i pozostałe ich prace*, „*Rocznik Zarządu Akademii Umiejętności w Krakowie*” 16 (1889), s. 109-120.

Łuszczkiewicz W., *Architektura najdawniejszych kościołów franciszkańskich w Polsce*, „*Sprawozdania Komisji do Badania Historii Sztuki w Polsce*” 4 (1891), s. 139-181.

Łuszczkiewicz W., *Pionierowie gotycyzmu w Polsce. Architektura cysterska i wpływ jej pomników na gotycyzm krakowski XIV wieku*, „*Ateneum*” 2 (1882), s. 112-135.

Łużyńska E., *Architektura klasztorów cysterskich. Filie lubiąskie i inne cenobia śląskie*, Wrocław 2002.

Łużyńska E., Architektura średniowiecznych klasztorów cysterskich filiacji lubiąskiej, Wrocław 1995.

Łużyńska E., Cysterskie warsztaty budowlane związane z opactwem trzebnickim i ich transfery od trzeciej tercji XII do połowy XIII wieku, [w:] Architektura sakralna w początkach państwa polskiego (X-XIII wiek), red. T. Janiak, D. Stryniak, Gniezno 2016, s. 423-457.

Łużyńska E., Średniowieczny klasztor w Trzebnicy a architektura opactw cysterskich na Śląsku, [w:] Cysterki w dziejach i kulturze ziem polskich, dawnej Rzeczypospolitej i Europy Środkowej. Materiały z siódmej Międzynarodowej Konferencji Cystersologów odbytej z okazji 800. rocznicy fundacji opactwa cysterek w Trzebnicy, red. A. Wyrwa, Poznań 2004, s. 431-460.

Machilek F., Die Přemysliden, Piasten und Arpaden und der Klarissenorden im 13. und frühen 14. Jahrhundert, [w:] Westmitteleuropa, Ostmitteleuropa. Festschrift für Ferdinand Seibt zum 65. Geburtstag, red. W. Eberhard et al., München 1992, s. 293-306.

Maciejewski J., Episkopat polski doby dzielnicowej, 1180-1320, Kraków-Bydgoszcz 2003. MacLean S., Ottonian Queenship, Oxford 2017.

MacLean S., Queenship, Nunneries and Royal Widowhood in Carolingian Europe, „Past and Present” 178 (2003), s. 3-38. <https://doi.org/10.1093/past/178.1.3>

Mäkinen V., Property Rights in the Late Medieval Discussion on Franciscan Poverty, Leuven 2001.

Maleczek W., Das „Privilegium Paupertatis” Innocenz' III. und das Testament der Klara von Assisi. Überlegungen zur Frage ihrer Echtheit, „Collectanea Franciscana” 65 (1995), s. 5-82.

Maleczyński K., Ks. Dr. Henryk Likowski: Początki klasztoru Cysterek w Owińskach (1242-1250). Poznań, Fiszer i Majewski 1924 [recenzja], „Kwartalnik Historyczny” 39 (1925), s. 94-98.

Maleczyński K., Studya nad dyplomami i kancelarią Odonica i Laskonogiego, 1202-1239, Lwów 1928.

Małachowicz E., Książęce rezydencje, fundacje i mauzolea w lewobrzeżnym Wrocławiu, Wrocław 1994.

Małachowicz E., Najnowszy zarys dziejów najstarszego Wrocławia, Wrocław 2000.

Małachowicz E., Wrocławski zamek książęcy i kolegiata św. Krzyża na Ostrowie, Wrocław 1994.

Manikowska H., Klasztor żeński w mieście średniowiecznym. Model funkcjonowania w Polsce i na Śląsku i weryfikacja tego modelu na przykładzie Wrocławia, „Roczniki Dziejów Społecznych i Gospodarczych” 62 (2002), s. 7-48.

Manikowska H., Princeps fundator w przedlokacyjnym Wrocławiu. Od Piotra Włostowica do Henryka Brodatego, [w:] Fundacje i fundatorzy w średniowieczu i epoce nowożytnej, red. E. Opaliński, T. Wiślicz, Warszawa 2000, s. 37-57.

Marano M.C., Le Clarisse nelle Marche. Gli insediamenti del XIII secolo, „Collectanea Franciscana” 67 (1997), 1-2, s. 105-166.

Marschall W., Alte Kirchenpatrozinien des Archidiakonates Breslau, Köln-Graz 1966.

Marzec A., Domina terrae Sandecensis. Rola polityczna królowej Jadwigi Łokietkowej w kontekście jej związków z dostojnikami małopolskimi (1305-1339), „Kwartalnik Historyczny” 107 (2000), 1, s. 3-23.

Marzec A., Pod rządami nieobecnego monarchy. Królestwo Polskie, 1370-1382, Kraków 2017.

Matuszewski J., Immunitet ekonomiczny w dobrach Kościoła w Polsce do 1381 roku, Poznań 1936.

Mazur Z., Studia nad kancelarią księcia Leszka Czarnego, Wrocław 1975.

McGuire B.P., Cistercian Nuns in Twelfth- and Thirteenth-Century Denmark and Sweden. Far from the Madding Crowd, [w:] Women in the Medieval Monastic World, red. J. Burton, K. Stober, Turnhout 2015, s. 167-184. <https://doi.org/10.1484/M.MMS-EB.5.107546>

McGuire B.P., Vretas nonner i europæisk perspektiv, [w:] Fokus Vreta kloster. 17 nya rön om sveriges äldsta kloster, red. G. Tagesson et al., Stockholm 2010, s. 243-255.

Michalski M., Błogosławiona Jolenta - refleksja historyczno-hagiograficzno-historiograficzna, [w:] Franciszkanie konwentualni i klaryski w Wielkopolsce od XIII do XIX wieku. Katalog wystawy, red. D. Stryniak, T. Janiak, Gniezno 2006, s. 71-82.

Michalski M., Kobiety i świętość w żywotach trzynastowiecznych księżnych polskich, Poznań 2004.

Michalski M., Święta Jadwiga śląska i mniszki trzebnickie - interpretacja hagiograficzna, [w:] Cysterki w dziejach i kulturze ziem polskich, dawnej Rzeczypospolitej i Europy Środkowej. Materiały z siódmej Międzynarodowej Konferencji Cystersologów odbytej z okazji 800. rocznicy fundacji opactwa cysterek w Trzebnicy, red. A. Wyrwa, Poznań 2004, s. 261-272.

Michalski M., Vita perfecta. Wzorce świętości w żywotach trzynastowiecznych księżnych polskich, praca doktorska, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu,

2001 (online: <https://repozytorium.amu.edu.pl/handle/10593/4032>; dostęp: 26.02.2022).

Michałowski R., Les églises royales dans la capitale. Une étude sur la religiosité politique au Moyen Age, [w:] Lieux de pouvoir au Moyen Age et à l'époque moderne, red. M. Tymowski, Varsovie 1995, s. 113-130.

Michałowski R., Klasztor prywatny w Niemczech IX-XII w. jako fakt religijny i społeczny. Wybrane zagadnienia, [w:] Niemcy-Polska w średniowieczu. Materiały z konferencji naukowej zorganizowanej przez Instytut Historii UAM w dniach 14-16 XI 1983 roku, red. J. Strzelczyk, Poznań 1986, s. 47-66.

Michałowski R., Princeps fundator. Studium z dziejów kultury politycznej w Polsce X-XIII wieku, Warszawa 1991.

Michałowski R., Święta moc fundatora klasztoru (Niemcy XI-XII wieku), „Kwartalnik Historyczny” 91 (1984), 1, s. 3-24.

Michałowski R., Wspomnienie modlitwne a pamięć o przeszłości (do końca XIII wieku), [w:] Przeszłość w kulturze średniowiecznej Polski, t. 2, red. H. Manikowska, Warszawa 2018, s. 245-270.

Mika N., Mieszko książę raciborski i pan Krakowa. Dzielnicy władca Polski (ok. 1142-1211), Kraków 2010.

Mikołajczyk G., Zarys dziejów śródmieścia Gniezna. Wzgórze Lecha i Wzgórze Panieńskie, [w:] Święci nie przemijają. Materiały z sympozjum naukowego o błogosławionej Jolencie z okazji 700-lecia jej śmierci, Gniezno, 8-9 października 1999 roku, red. P. Blok OFMConv., Gdańsk 2002, s. 115-127.

Młynarska-Kaletynowa M., Najdawniejszy Wrocław, Wrocław-Kraków-Warszawa 1992.

Młynarska-Kaletynowa M., Rozwój majątności klasztoru cysterek trzebnickich w XIII w., „Kwartalnik Historii Kultury Materialnej” 38 (1990), 3-4, s. 223-247.

Modráková-Sádllová R., Známé i neznámé jeptišky kláštera benediktinek u sv. Jiří na Pražském hradě z jeho pramenů, [w:] Náchodsko od minulosti k dnešku. Sborník příspěvků k šedesátinám PhDr. Václava Sádla, red. E. Koudelková, Liberec 2009, s. 83-102.

Mohn C., Mittelalterliche Klosteranlagen der Zisterzienserinnen. Architektur der Frauenklöster im mitteldeutschen Raum, Petersberg 2006.

Mooney C.M., Clare of Assisi and the Thirteenth-Century Church. Religious Women, Rules and Resistance, Philadelphia 2016. <https://doi.org/10.9783/9780812292923>

Moravcsik G., The Role of the Byzantine Church in Medieval Hungary, [w:] idem, Studia Byzantina, Budapest 1967, s. 327-340.

Morelowski M., Les rapports artistiques et culturels de la Pologne avec les pays situés entre la Meuse et la Seine, du XIe au XIVe siècle, „Cahiers Pologne-Allemagne" 5 (1960), s. 7-24.

Mueller J., A Companion to Clare of Assisi. Life, Writings, and Spirituality, Leiden-Boston 2010. <https://doi.org/10.1163/ej.9789004182165.i-316>

Mueller J., The Privilege of Poverty. Clare of Assisi, Agnes of Prague, and the Struggle for a Franciscan Rule for Women, University Park 2006.

Nejstarší sakrální architektura Pražského hradu. Výpověď' archeologických pramenů, red. J. Frolík et al., Praha 2000.

Nilsson B., Det tidigaste klostret i Vreta, [w:] Fokus Vreta kloster. 17 nya rön om sveriges äldsta kloster, red. G. Tagesson et al., Stockholm 2010, s. 29-47.

Nowacki B., Przemysł I. Syn Władysława Odonica, księżę wielkopolski, 1220/1221-1257, Poznań 2003.

Nowacki B., Przemysł II. Odnowiciel Korony Polskiej (1257-1296), wyd. 2 popr., Kraków 2007. Nowacki J., Archidiecezja Poznańska w granicach historycznych i jej ustrój, Poznań 1964.

Nyberg T., Monasticism in North-Western Europe, 800-1200, Aldershot 2000.

Oexle O.G., Memoria i przekaz memoratywny we wczesnym średniowieczu, tłum. S. Kwiatkowski, [w:] O.G. Oexle, Społeczeństwo średniowiecza. Mentalność - grupy społeczne - formy życia, Toruń 2000, s. 45-73 (oryg. niem.: Memoria und Memorialüberlieferung im früheren Mittelalter, „Frühmittelalterliche Studien" 10 (1976), 1, s. 70-95). <https://doi.org/10.1515/9783110242096.70>

Oexle O.G., Obcowanie żywych i umarłych. Rozważania o pojęciu „memoria", tłum. M. Arsyński, [w:] O.G. Oexle, Społeczeństwo średniowiecza. mentalność - grupy społeczne - formy życia, Toruń 2000, s. 13-44 (oryg. niem.: Die Gegenwart der Lebenden und der Toten. Gedanken iiber Memoria, [w:] Gedächtnis, das Gemeinschaft stiftet, red. K. Schmid, Minchen-Zirich 1985, s. 74-107).

Oexle O.G., Welfische Memoria. Zugleich ein Beitrag über adlige Hausüberlieferung und die Kriterien ihrer Erforschung, [w:] Die Welfen und ihr Braunschweiger Hof im hohen Mittelalter, red. B. Schneidmüller, Wiesbaden 1995, s. 61-94.

Okniński P., Narodziny miasta komunalnego. Struktury ustrojowe, ramy przestrzenne i podstawy gospodarcze Krakowa w XIII wieku, Warszawa 2018.

Okoliš, Patriarh Berthold v politiki družine Andechs = Patriarch Bertholds Rolle in der Politik der Grafen von Andechs, [w:] Grofje Andeško-Meranski. Prispevki k zgodovini Evrope v visokem sred- njem veku. Zbornik razprav z mednarodnega znanstvenega

simpozija = Die Andechs-Meranier. Beiträge zur Geschichte Europas im Hochmittelalter. Ergebnisse des internationalen Symposiums, Kamnik, 22-23 September 2000, Kamnik 2001, s. 165-184.

Osiński J., Bolesław Rogatka. Książę legnicki dziedzic monarchii Henryków śląskich (1220/1225- 1278), Kraków 2012.

Ożóg K., Paupertas evangelica. U źródeł mendykanckich ideałów, [w:] *Inter oeconomiam coelestem et terrenam. Mendykanci a zagadnienia ekonomiczne*, red. W. Długokęcki et al., Kraków 2011, s. 69-86.

Pac G., Kobiety w dynastii Piastów. Rola społeczna piastowskich żon i córek do połowy XII wieku. Studium porównawcze, Toruń 2013.

Pac G., Ograniczenia żeńskiej świętości królewskiej we wczesnym średniowieczu, „Przegląd Historyczny” 109 (2018), 3, s. 439-455.

Pac G., Święte dziewictwo, Królowa dziewic i władza w ottońskiej Rzeszy, „Kwartalnik Historyczny” 125 (2018), 4, s. 815-859. <https://doi.org/10.12775/KH.2018.125.4.01>

Pajor P., O budowaniu królestwa. Książęce i królewskie fundacje architektoniczne w Małopolsce jako środek reprezentacji władzy, 1243-1370, Kraków 2020.

Pajor P., Podwójny klasztor franciszkański w Zawichoście, [w:] *Architektura sakralna w początkach państwa polskiego (X-XIII wiek)*, red. T. Janiak, D. Stryniak, Gniezno 2016 , s. 521-541.

Pajor P., The Poverty and the Power. Duke Boleslaus the Chaste's Patronage of the Franciscans in 13th-Century Lesser Poland, „Umeni/Art” 65 (2017), 2, s. 106-122.

Parisse M., Les chanoinesses dans l'Empire germanique (IXe-XIe siècles), „Francia” 6 (1978), s. 107-126.

Parisse M., Les femmes au monastère dans le Nord de l'Allemagne du IXe au XIe siècle. Conditions sociales et religieuses, [w:] *Frauen in Spätantike und Frühmittelalter. Lebensbedingungen, Lebensnormen, Lebensformen*, red. W. Affeldt, Sigmaringen 1990, s. 311-324.

Parisse M., Die Frauenstifte und Frauenklöster in Sachsen vom 10. bis zur Mitte des 12. Jahrhunderts, [w:] *Die Salier und das Reich, t. 2: Die Reichskirche in der Salierzeit*, red. S. Weinfurter, Sigmaringen 1991, s. 465-502.

Parisse M., Les nonnes au Moyen Age, Le Puy 1983.

Pasiciel S., Gotycka przebudowa kościoła klasztornej cysterek w Trzebnicy. Kaplica św. Jadwigi i nieukończony chór, Gniezno 2014.

Pasiciel S., Zespół klasztorny franciszkanów i klarysek w Gnieźnie, Gniezno 2005.

Pátková H., Chotešov a Doksany ve 13. století. Dva kláštery premonstrátek v době posledních Premyslovců, [w:] Kościół w monarchiach Przemysławidów i Piastów. Materiały z konferencji naukowej Gniezno 21-24 września 2006 roku, red. J. Dobosz, Poznań 2009, s. 251-258.

Patlagean É., Une donation royale hongroise rédigée en grec. La charte de Veszprém, [w:] Europa barbarica, Europa christiana. Studia mediaevalia Carolo Modzelewski dedicata, red. R. Michałowski et al., Warszawa 2008, s. 126-133.

Pauk M.R., Fundacje cysterskie ostatnich Przemysławidów. Przyczynek do badań nad ideologią władzy i kulturą polityczną w XIII-wiecznych Czechach, [w:] Monarchia w średniowieczu. Władza nad ludźmi, władza nad terytorium. Studia ofiarowane Profesorowi Henrykowi Samsonowiczowi, red. A. Pieniądz-Skrzypczak, M.R. Pauk, J. Pysiak, Warszawa 2002, s. 287-319.

Pauk M.R., Funkcjonowanie regale fortyfikacyjnego w Europie Środkowej w średniowieczu, „Kwartalnik Historii Kultury Materialnej” 51 (2003), 1, s. 3-16.

Pauk M.R., „Program fundacyjny” Piastów śląskich w XIII wieku i jego środkowoeuropejskie konteksty, [w:] Piastowie śląscy w kulturze i europejskich dziejach, red. A. Barciak, Katowice 2007, s. 73-100.

Pauk M.R., Das Stiftungsprogramm der schlesischen Piasten im 12. und 13. Jahrhundert und seine mitteleuropäischen Kontexte, [w:] Monarchische und adlige Sakralstiftungen im mittelalterlichen Polen, red. E. Mühle, Berlin 2013, s. 417-454.

<https://doi.org/10.1524/9783050063744.417>

Pelczar S., Władysław Odonic. Książę wielkopolski, wygnaniec i protektor Kościoła, Kraków 2013.

Pencakowski P., Sanktuaria minoryckie w Zawichoście i Nowym Korczynie. Dwie fundacje związane z księciem Bolesławem Wstydlwym i jego rodziną, „Kwartalnik Architektury i Urbanistyki” 37 (1992), 2, s. 119-143.

Petzolt H., Abtei Kitzingen. Gründung und Rechtslage, „Jahrbuch für fränkische Landesforschung” 15 (1955), s. 69-83.

Pianowski Z., Kilka uwag o kościele Najświętszego Salwatora w Krakowie, „Kwartalnik Architektury” 31 (1986), 3-4, s. 357-363.

Pianowski Z., Kościół Najświętszego Salwatora w Krakowie na podstawie fragmentu relacji Martina Grunewega z 1603 r., [w:] Liber Romani. Studia ofiarowane Romanowi Michałowskiemu w siedemdziesiątą rocznicę urodzin, red. G. Pac, K. Skwierzyński, Warszawa 2020, s. 243-252. <https://doi.org/10.31338/uw.9788323540946.pp.243-252>

Piech Z., O pieczęciach, herbach i monetach Przemysła II, [w:] Przemysł II. Odnowienie Królestwa Polskiego, red. J. Krzyżaniakowa, Poznań 1997, s. 181-198.

Piekalski J., Praga, Wrocław i Kraków. Przestrzeń publiczna i prywatna w czasach średniowiecznego przełomu, Wrocław 2014.

Piekalski J., Struktura osadnicza i drogi Wrocławia przed wytyczeniem regularnej sieci ulic, [w:] Ulice średniowiecznego Wrocławia, red. J. Piekalski, K. Wachowski, Wrocław 2010, s. 47-55.

Pleszczyński A., Fundacja opactwa klarysek w Zawichoście w 1245 roku a aspiracje polityczne Bolesława Wstydliwego, [w:] Klasztor w państwie średniowiecznym i nowożytnym, red. M. Derwich, A. Pobóg-Lenartowicz, Wrocław-Opole-Warszawa 2005, s. 151-164.

Pleszczyński A., Podłoże polityczne i ideowe fundacji Bolesława Wstydliwego dla zakonu klarysek w Zawichoście, [w:] Peregrinatio ad veritatem. Studia ofiarowane Profesor Aleksandrze Witkowskiej OSU z okazji 40-lecia pracy naukowej, red. U. Borkowska et al., Lublin 2004, s. 381-392.

Plezia M., Strzeleński epigram wotywny, [w:] Strzelno romańskie. Zbiór studiów, Strzelno 1972, s. 33-38.

Płaczek I., Zasadnicze linie rozwoju sieci klasztorów mniszych i kanonicznych na Śląsku do końca XIII wieku, [w:] Studia historyczne. Ustrój, Kościół, militaria, red. K. Bobowski, Wrocław 1993, s. 15-30.

Płocha J., Najdawniejsze dzieje opactwa benedyktynów w Mogilnie, Wrocław 1969.
Przybył M., Mieszko III Stary, Poznań 2002.

Przybył M., Władysław Laskonogi. Książę Wielkopolski, 1202-1231, Poznań 1998.
Przybył M., Władysław Laskonogi, wyd. 2 popr., Poznań 2015.

Przybyłowicz O.M., Pobożność przedstawicielek rodów panujących Europy Środkowej (XIII - pocz. XIV w.), [w:] Per mulierem. Kobieta w dawnej Polsce - w średniowieczu i w dobie staropolskiej, red. K. Justynianska-Chojak, S. Konarska-Zimnicka, Warszawa 2012, s. 67-88.

Przybyłowicz O.M., Reguła zakonna jest wozem do nieba. Realia życia w klasztorach klarysek od XIII do końca XVI w. w Małopolsce, Wielkopolsce i na Śląsku, Warszawa 2016.

Radwańska T., Kościół Salwatora na Zwierzyńcu w Krakowie w świetle badań archeologicznych, „Materiały Archeologiczne” 22 (1984), s. 5-96.

Radwańska T., Krakowski kościół Najświętszego Salwatora po badaniach archeologicznych w latach osiemdziesiątych, Kraków 1993.

Rajman J., Dominus - comes - princeps. Studium o Jaksach w XII wieku, „Studia Historyczne” 33 (1990), 3-4, s. 342-369.

Rajman J., Klasztor norbertanek na Zwierzyńcu w wiekach średnich, Kraków 1993.

Rajman J., Nadanie dóbr skwierzyńskich klasztorowi na Zwierzyńcu pod Krakowem, [w:] Problemy dziejów i konserwacji miast zabytkowych. Materiały II Sympozjum Miast Kazimierzowskich w Radomiu i Kazimierzu Dolnym, 23-24 września 1988 roku, Radom-Kazimierz Dolny 1990, s. 23-33.

Rajman J., Norbertanie polscy w XII wieku. Moźni wobec ordinis novi, [w:] Społeczeństwo Polski średniowiecznej, t. 7, red. S.K. Kuczyński, Warszawa 1996, s. 71-105.

Rajman J., Pielgrzym i fundator. Fundacje kościelne i pochodzenie księcia Jaksy, „Nasza Przeszłość” 82 (1994), s. 5-33.

Rajman J., Średniowieczne patrocinia krakowskie, Kraków 2002.

Rajman J., Średniowieczne zapiski w nekrologu klasztoru norbertanek na Zwierzyńcu, „Nasza Przeszłość” 77 (1992), s. 33-55.

Ranft P., An Overturned Victory. Clare of Assisi and the Thirteenth Century Church, „Journal of Medieval History” 17 (1991), 2, s. 123-134. [https://doi.org/10.1016/0304-4181\(91\)90014-C](https://doi.org/10.1016/0304-4181(91)90014-C)

Ratajczak K., Proces fundacyjny klasztoru Cysterek w Owińskach i zarys jego średniowiecznych dziejów, [w:] Cysterki w dziejach i kulturze ziem polskich, dawnej Rzeczypospolitej i Europy Środkowej. Materiały z siódmej Międzynarodowej Konferencji Cystersologów odbytej z okazji 800. rocznicy fundacji opactwa cysterek w Trzebnicy, red. A. Wyrwa, Poznań 2004, s. 634-647.

Ratajczak K., Szkic z dziejów opactwa cysterek w Owińskach. 750. rocznica fundacji, „Nasza Przeszłość” 98 (2002), s. 531-548.

Reimann H., Cistercian Nuns in the High Middle Ages. The Cistercians of Bergen in the Principality of Rügen (North Germany), „Citeaux. Commentarii Cistercienses” 55 (2004), s. 231-244.

Roest B., Order and Disorder. The Poor Clares between Foundation and Reform, Leiden-Boston 2013. <https://doi.org/10.1163/9789004244757>

Roisin S., L'efflorescence cistercienne et le courant féminin de piété au XIIIe siècle, „Revue d'histoire ecclésiastique” 39 (1943), s. 342-378.

Romhányi B.F., Kolostorok és társaskáptalanok a középkori Magyarországon. Katalógus, Budapest 2000.

Romhányi B.F., The Role of the Cistercians in Medieval Hungary. Political Activity or Internal Colonization?, „Annual of Medieval Studies at the CEU Budapest” (1993-1994), s. 180- 204.

Rosik S., The Formation of Silesia (to 1163). Determinants of Regional Integration, [w:] Cuius regio? Ideological and Territorial Cohesion of the Historical Region of Silesia (c. 1000-2000), t. 1: The Long Formation of the Region Silesia (c. 1000-1526), red. P. Wiszewski, Wrocław 2013, s. 61-63.

Rosik S., Najdawniejszy żywot św. Jadwigi Śląskiej - bulla kanonizacyjna z 1267 roku, [w:] Wkład św. Jadwigi Śląskiej w kulturowe dziedzictwo Śląska, red. S. Araszczuk, Wrocław 2017, s. 27-36.

Rosin R., Ziemia wieluńska w XII-XVI w. Studia z dziejów osadnictwa, Łódź 1961.

Rouche M., Les religieuses des origines au XIIIe siècle. Premières expériences, [w:] Les religieuses dans le cloître et dans le monde des origines à nos jours. Actes du Deuxième Colloque International du C.E.R.C.O.R., Poitiers, 29 septembre-2 octobre 1988, Poitiers 1994, s. 15-28.

Rozpędowski J., Die Architektur der Zisterzienserinnenkirche in Trebnitz, „Zeitschrift für Ostforschung" 16 (1987), 2, s. 161-173.

Rozpędowski J., Opactwo pan cysterek w Trzebnicy, [w:] Historia i kultura cystersów w dawnej Polsce i ich europejskie związki, red. J. Strzelczyk, Poznań 1987, s. 263-281.

Rozpędowski J., Rozwój przestrzenny kościoła klarysek we Wrocławiu, „Prace Naukowe Instytutu Historii Architektury, Sztuki i Techniki Politechniki Wrocławskiej. Studia i Materiały" (1972), 1, s. 109-115.

Rozpędowski J., Trzebnickie opactwo panien cysterek w średniowieczu. Problem datowania i pochodzenia warsztatu, [w:] Cysterki w dziejach i kulturze ziem polskich, dawnej Rzeczypospolitej i Europy Środkowej. Materiały z siódmej Międzynarodowej Konferencji Cystersologów odbytej z okazji 800. rocznicy fundacji opactwa cysterek w Trzebnicy, red. A. Wyrwa, Poznań 2004, s. 410-430.

Rozynkowski W., Patrocinia kościołów cysterek w średniowiecznej Polsce - wokół duchowości zakonu, [w:] Cysterki w dziejach i kulturze ziem polskich, dawnej Rzeczypospolitej i Europy Środkowej. Materiały z siódmej Międzynarodowej Konferencji Cystersologów odbytej z okazji 800. rocznicy fundacji opactwa cysterek w Trzebnicy, red. A. Wyrwa, Poznań 2004, s. 121-129.

Rubczyński W., Wielkopolska pod rządami synów Władysława Odonicza (1239-1279), Kraków 1886.

Sander E. OSC, Błogosławiona Salomea i klasztory klarysek w Zawichoście, Skale i Krakowie do końca XV wieku, Kraków 2015.

Sawicki W., Błogosławiona Jolenta. Życie i dzieje kultu, Warszawa 1968.

Scaraffia L., Zarri G., Women and Faith. Catholic Religious Life in Italy from Late Antiquity to the Present, [tłum. K. Botsford], Cambridge 1999 (oryg. wd. 1994).

Schulenburg J.T., Female Religious as Collectors of Relics. Finding Sacrality and Power in the "Ordinary", [w:] Where Heaven and Earth Meet. Essays on Medieval Europe in Honor of Daniel F. Callahan, red. M. Frassetto et al., Leiden 2014, s. 152-177.
https://doi.org/10.1163/9789004274167_011

Schulenburg J.T., Forgetful of Their Sex. Female Sanctity and Society, ca. 500-1100, Chicago 1998. <https://doi.org/10.7208/chicago/9780226518992.001.0001>

Schultz A., Die schlesischen Siegel bis 1250, Breslau 1871.

Schütz A., Die Andechs-Meranier in Franken und ihre Rolle in der europäischen Politik des Mittelalters, [w:] Die Andechs-Meranier in Franken. Europäisches Fürstentum im Mittelalter. Ausstellung in Bamberg vom 19.6. bis 30.9.1998, red. L. Henning, Bamberg 1998, s. 3-54.

Schütz A., Das Geschlecht der Andechs-Meranier im Europäischen Hochmittelalter, [w:] Herzöge und Heilige. Das Geschlecht der Andechs-Meranier im europäischen Hochmittelalter, red. J. Kirmeier, E. Brockhoff, München 1993, s. 21-187.

Scott J.W., Gender. A Useful Category of Historical Analysis, „The American Historical Review” 91 (1986), 5, s. 1053-1075. <https://doi.org/10.2307/1864376>

Sfragistyka, oprac. M. Gumowski, M. Haisig, S. Mikucki, Warszawa 1960.

Sikora F., Dokumenty i kancelaria Przemysła I oraz Bolesława Pobożnego, 1239-1279, na tle współczesnej dyplomatyki wielkopolskiej, Wrocław-Warszawa-Kraków 1969.

Sikora F., Uwagi o dokumentach klasztoru cysterek w Owińskach, „Studia Źródłoznawcze” 9 (1964), s. 61-73.

Sikora F., Ze studiów nad dokumentami i kancelarią Leszka Czarnego, „Studia Historyczne” 21 (1978), 1, s. 3-23.

Sikorski Cz., O fundacji klasztoru norbertanek w Strzelnie, [w:] Z badań nad dziejami klasztorów w Polsce, red. J. Olczak, W. Chudziak (Archaeologia Historica Polona, 2), Toruń 1995, s. 193-210.

Silnicki T., Dzieje i ustrój Kościoła katolickiego na Śląsku do końca w. XIV, Warszawa 1953.

Siuchniński M., Pochodzenie i pierwotna przynależność zakonna konwentu klasztoru cysterek w Trzebnicy, „Roczniki Historyczne” 12 (1936), s. 187-197.

Skinner P., Studying Gender in Medieval Europe. Historical Approaches, London 2018.

Skwirczyński K., Custodia civitatis. Sakralny system ochrony miasta w Polsce wcześniejszego średniowiecza na przykładzie siedzib biskupich, „Kwartalnik Historyczny” 103 (1996), 3, s. 3-51.

Skwirczyński K., Recepcja idei gregoriańskich w Polsce do początku XIII wieku, Wrocław 2005.

Stoń M., Szpitale średniowiecznego Wrocławia, Warszawa 2000.

Smith J.M.H., Introduction. Gendering the Early Medieval World, [w:] Gender in the Early Medieval World. East and West, 300-900, red. L. Brubaker, J.M.H. Smith, Cambridge 2004, s. 1-19.

Smoliński M., Caesar et duces Poloniae. Szkice z dziejów stosunków polsko-niemieckich w drugiej połowie XII wieku (1146-1191), Gdańsk 2006.

Smolka S., Mieszko Stary i jego wiek, oprac. J. Dobosz, Poznań 2011. Sobiesiak J.A., Bolesław II Przemyślida (+999), Kraków 2006.

Sondel J., Słownik łacińsko-polski dla prawników i historyków, Kraków 2009.

Sossalla J., Przyczynki do historii krzyżowców z czerwoną gwiazdą, „Nasza Przeszłość” 23 (1966), s. 199-237.

Soukupová H., Anežsky klášter v Praze, Praha 1989.

Soukupová H., Klášter Na Františku - stručné stavební dějiny od středověku do moderní doby, [w:] Klášter sv. Anežky České. Průvodce areálem, oprac. H. Dáňová, S. Chlumská, Praha 2016, s. 59-76.

Soukupová H., Pohřby Přemyslovců v klášteře bl. Anežky v Praze na Františku, „Časopis Národního muzea v Praze” 154 (1985), s. 14-40.

Stafford P., Powerful Women in the Early Middle Ages. Queens and Abbesses, [w:] The Medieval World, red. P. Linehan, J.L. Nelson, London-New York 2001, s. 398-415.

Stafford P., Sons and Mothers. Family Politics in the Early Middle Ages, [w:] Medieval Women. Dedicated and Presented to Rosalind M. T. Hill on the Occasion of her 70th Birthday, red. D. Baker, Oxford 1978, s. 79-100.

<https://doi.org/10.1017/S014304590000034X>

Starnawska M., Kult św. Piotra w Polsce średniowiecznej na tle europejskim, „Ecclesia. Studia z Dziejów Wielkopolski” 6 (2011), s. 25-35. <https://doi.org/10.14746/e.2011.6.3>

Starnawska M., Między Jerozolimą a Łukowem. Zakony krzyżowe na ziemiach polskich w średniowieczu, Warszawa 1999.

Starnawska M., Świętych życie po życiu. Relikwie w kulturze religijnej na ziemiach polskich w średniowieczu, Warszawa 2008.

Stawski M., Początki klasztoru norbertanek w Płocku, [w:] Premonstratensi na ziemiach polskich w średniowieczu i epoce nowożytnej, red. J. Rajman (Annales Academiae Paedagogicae Cracoviensis 40, Studia Historica 5), Kraków 2007, s. 36-51.

Stefaniak P., Dzieje mniszek dominikańskich w krajach słowiańskich, Kraków-Racibórz 2007. Stefaniak P., Z dziejów polityki dynastycznej króla Węgier Beli IV, „Studia Teologiczno-Historyczne Śląska Opolskiego” 36 (2016), 2, s. 99-124.

<https://doi.org/10.25167/sth.825>

Stefánsson M., Eigenkirche, -nwesen, [w:] Lexikon des Mittelalters, t. 3, z. 8, München-Zürich 1985, kol. 1705-1710.

Stoksik J., Powstanie i późniejszy rozwój uposażenia klasztoru Klarysek w Krakowie w XIII i XIV wieku, „Rocznik Krakowski” 35 (1961), s. 93-128.

Suchoń B. OSU, Święta Jadwiga, księżna Śląska, „Nasza Przeszłość” 53 (1980), s. 5-132.

Sułkowska-Tuszyńska K., Klasztor norbertanek w Strzelnie (XII-XVI wiek). Sacrum i profanum, Toruń 2006.

Sutowicz A., Dorobek rękopiśmienny śląskich klasztorów żeńskich (XIII-XVIII w.), „Wrocławski Przegląd Teologiczny” 16 (2008), 2, s. 155-179.

Sutowicz A., Starania polskiego episkopatu i przedstawicieli domu Piastów o kanonizację Jadwigi Śląskiej, [w:] Wkład św. Jadwigi Śląskiej w kulturowe dziedzictwo Śląska, red. S. Araszczuk, Wrocław 2017, s. 9-26.

Sutowicz A., Życie religijne w klasztorze klarysek we Wrocławiu, „Perspectiva. Legnickie Studia Teologiczno-Historyczne” 6 (2007), 2 (11), s. 177-218.

Szada M., Żywot św. Bazyli i arystokratyczna kultura duchowa w VII wieku, „U Schyłku Starożytności” 14 (2016), s. 145-161.

Szczepański M.T., Proroctwo i obietnica. Nadprzyrodzone przesłanki władzy Ottonów w ujęciu Hrotsvit z Gandersheim, [w:] Christianitas Romana. Studia ofiarowane Romanowi Michałowskiemu, red. K. Skwierczyński, Warszawa 2009, s. 104-119.

<https://doi.org/10.31338/uw.9788323556190.pp.104-119>

Szczur S., Udział Odon w buncie przeciwko Mieszkowi Staremu w 1177 roku, „Zeszyty Naukowe UJ. Prace Historyczne” 74 (1985), s. 47-55.

Szczur S., Zmiany polityczne w Wielkopolsce w latach 1181-1195, „Roczniki Historyczne” 46 (1980), s. 1-15.

Szempliński L., Walka o spadek po Mieszku III Starym (1202-1249), praca doktorska, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, 2019 (online: https://repozytorium.amu.edu.pl/bitstream/10593/24835/1/praca_doktorskaLukaszSzemplinski.pdf; dostęp: 19.02.2020).

Szulc A., Dzieje klasztoru klarysek w Gnieźnie, [w:] Franciszkanie konwentualni i klaryski w Wielkopolsce od XIII do XIX wieku. Katalog wystawy, red. D. Stryniak, T. Janiak, Gniezno 2006, s. 117-128.

Szulc A., Klasztory franciszkańskie w średniowiecznej Wielkopolsce. Kalisz, Gniezno, Śrem, Pyzdry, Oborniki, Poznań 2001.

Szulc A., Z inspiracji księżnej Jolenty. Klasztory franciszkanów i klarysek w średniowiecznym Gnieźnie, [w:] Chrząst, św. Wojciech, Polska. Dziedzictwo średniowiecznego Gniezna. Katalog wystawy, Gniezno 2016, s. 157-173.

Śliwiński B., Mściwoj II (1224-1294). Książę wschodniopomorski (gdański), Warszawa 2016.

Świechowski Z., Architektura cystersów w Polsce, Czechach i na Węgrzech, [w:] Cystersi w społeczeństwie Europy Środkowej. Materiały z konferencji naukowej odbytej w klasztorze oo. Cystersów w Krakowie Mogiła z okazji 900. rocznicy powstania Zakonu Ojców Cystersów Poznań-Kraków- Mogiła 5-10 października 1998, red. A.M. Wyrwa, J. Dobosz, Poznań 2000, s. 54-75.

Świechowski Z., Architektura na Śląsku do połowy XIII w., Warszawa 1955.

Świechowski Z., Katalog architektury romańskiej w Polsce, wyd. 3, Warszawa 2009.

Świechowski Z., Wystrój rzeźbiarski kościoła klasztorowego w Trzebnicy i jego związki z katedrą w Bambergu, „Rocznik Historii Sztuki” 21 (1995), s. 5-20.

Świechowski Z., Zachwatowicz J., L'architecture cistercienne en Pologne et ses liens avec la France, „Biuletyn Historii Sztuki” 20 (1958), 2, s. 139-173.

Tarnas-Tomczyk A., Uposażenie fundacyjne śląskich klasztorów żeńskich do połowy XIV wieku, [w:] Sanctimoniales. Zakony żeńskie w Polsce i Europie Środkowej (do przełomu XVIII i XIX wieku), red. A. Radziwiński et al., Bydgoszcz-Toruń 2010, s. 206-233.

Teplý J., Vladislav II, [w:] Čeští králové, red. M. Ryantová, P. Vorel, Praha 2008, s. 59-78.

Tęgowski J., Uwagi o pieczęciach Przemysła II, „Acta Universitatis Nicolai Copernici. Historia XXIV. Nauki Humanistyczno-Społeczne” 204 (1990), s. 175-184.

Tomaszek M., Przeszłość w tekście i działaniu społeczności klasztornych, [w:] Przeszłość w kulturze średniowiecznej Polski, t. 2, red. H. Manikowska, Warszawa 2018, s. 203-244.

Trawkowski S., *Gospodarka wielkiej własności cysterskiej na Dolnym Śląsku w XIII wieku*, Warszawa 1959.

Trawkowski S., *Miedzy herezją a ortodoksją. Rola społeczna premonstratensów w XII wieku*, Warszawa 1964.

Trawkowski S., *Wprowadzenie zwyczajów arrowezyjskich w wrocławskim klasztorze na Piasku*, [w:] idem, *Opuscula medievistica. Studia nad historią społeczną Polski wczesnopiastowskiej*, Warszawa 2005 (pierwodruk w: *Wieki średnie - Medium Aevum. Prace ofiarowane Tadeuszowi Manteufflowi w 60. rocznice urodzin*, red. A. Gieysztor et al., Warszawa 1962, s. 109-116).

Třeštk D., *Kosmova kronika. Studie k počátkům českého dějepisectví a politického myšlení*, Praha 1968.

Tymieniecki K., *Najdawniejsza polska ustawa dworska*, [w:] *Studja z historii społecznej i gospodarczej poświęcone prof. dr. Franciszkowi Bujakowi*, Lwów 1931, s. 21-44.

Tymieniecki K., *O interpretacje dokumentów trzebnickich*, „*Roczniki Historyczne*” 25 (1959), s. 143-171.

Tymieniecki K., *Polska w średniowieczu*, Warszawa 1961.

Tymieniecki K., *Spółczeństwo śląskie na podstawie dokumentów trzebnickich z lat 1203, 1204 i 1208*, [w:] *Studja społeczne i gospodarcze. księga jubileuszowa dla uczczenia 40-letniej pracy naukowej Ludwika Krzywickiego*, Warszawa 1925, s. 319-342.

Ulanowski B., *O założeniu klasztoru św. Andrzeja w Krakowie i jego najdawniejszych przywilejach*, „*Pamiętnik Akademii Umiejętności*” 6 (1887), s. 1-41.

Utzig J., *Twórca dekoracji rzeźbiarskiej kaplicy św. Jadwigi w Trzebnicy i zagadnienie indywidualności artystycznej w rzeźbie śląskiej drugiej połowy XIII wieku*, [w:] *Autor i jego dzieło w wiekach średnich*, red. A. Laskowska, M. Sas, Warszawa 2014, s. 89-106.

Vanderputten S., *Dark Age Nunneries. The Ambiguous Identity of Female Monasticism, 800-1050*, Ithaca-London 2018.

<https://doi.org/10.7591/cornell/9781501715945.001.0001>

Vauchez A., *Beata stirps. Sainteté et lignage en Occident aux XIIIe et XIVe siècles*, [w:] *Famille et parenté dans l'Occident médiéval. Actes du colloque de Paris (6-8 juin 1974)*, Rome 1977, s. 397-406.

Vauchez A., *Duchowość średniowiecza*, tłum. H. Zaremska, Gdańsk 2004 (oryg. franc. 1975). Vauchez A., *Francis of Assisi. The Life and Afterlife of a Medieval Saint*, tłum. M.F. Cusato, New Haven-London 2012 (oryg. franc. 2009).

Večeřová P., *Kláštery v Čechách, na Moravě, ve Slezsku*, Praha 2005.

Venarde B.L., *Women's Monasticism and Medieval Society. Nunneries in France and England, 890- 1215*, Ithaca-London 1997.

Verdon J., *Le monachisme féminin à l'époque mérovingienne. Le témoignage de Grégoire de Tours*, [w:] *Les religieuses dans le cloître et dans le monde des origines à nos jours. Actes du Deuxième Colloque International du C.E.R.C.O.R., Poitiers, 29 septembre-2 octobre 1988*, Poitiers 1994, s. 29-44.

Veyssière L., *Les différences de vue et de réalisation chez Etienne Harding et saint Bernard à propos des premières moniales cisterciennes*, [w:] *Unanimité et diversité cisterciennes. Filiations, réseaux, relectures du XIIIe au XVIIe siècle*, red. N. Bouter, Saint-Etienne 1999, s. 133-147.

Vlček P., Sommer P., Foltyn D., *Encyklopedie českých klášterů*, Praha 1998.

Walter M., *Z dziejów polskości klasztoru cysterek w Trzebnicy w latach 1589-1741*, Wrocław 1957. Weller T., *Die Heiratspolitik des deutschen Hochadels im 12. Jahrhundert*, Koln 2004.

Wemple S.F., *Couvents de femmes en Italie, de l'époque du pape Grégoire le Grand aux environs de 900*, [w:] *Les religieuses dans le cloître et dans le monde des origines à nos jours. Actes du Deuxième Colloque International du C.E.R.C.O.R., Poitiers 29 septembre-2 octobre 1988*, Poitiers 1994, s. 73-90.

Wemple S.F., *Women in Frankish Society. Marriage and the Cloister, 500 to 900*, Philadelphia 1996. Wetesko L., *Architektura*, [w:] *Cystersi w średniowiecznej Polsce. Kultura i sztuka*, Warszawa-Poznań 1991, s. 49-80.

Wetesko L., *Piastowie i ich państwo w łańskiejszej Europie. Studia z dziejów kultury politycznej X i XI wieku*, Poznań 2013.

Wetesko L., *Piastowie i ich święty, rzymski protektor, „Ecclesia. Studia z Dziejów Wielkopolski” 6 (2011)*, s. 37-53. <https://doi.org/10.14746/e.2011.6.4>

Wędzki A., *Od starożytności do drugiego rozbioru Polski*, [w:] *Przemęt. Zarys dziejów*, red. K. Zimniewicz, Warszawa-Poznań 1991, s. 37-134.

Wieczorek S., *Zwiefalten i Polska w pierwszej połowie XII w.*, „*Kwartalnik Historyczny*” 103 (1996), 4, s. 23-55.

Wielgosz Z., *W służbie księcia i Kościoła. Cystersi w Wielkopolsce południowo-zachodniej*, [w:] *Benedyktyńska praca. Studia historyczne ofiarowane o. Pawłowi Szczanieckiemu w 80-rocznicę urodzin*, red. J.A. Spież OP, Z. Wielgosz, Kraków 1997, s. 163-171.

Wilamowska E., *Kronika polsko-śląska. Zabytek pochodzenia lubiąskiego*, „*Studia Źródłoznawcze*” 25 (1980), s. 37-161.

Wiszeński P., Cysterki trzebnickie w społeczeństwie śląskim (czwarta ćwierć XIII wieku - pierwsza połowa XIV wieku), [w:] Cystersi w społeczeństwie Europy Środkowej. Materiały z konferencji naukowej odbytej w klasztorze oo. Cystersów w Krakowie Mogile z okazji 900. rocznicy powstania Zakonu Ojców Cystersów Poznań-Kraków-Mogila 5-10 października 1998, red. A.M. Wyrwa, J. Dobosz, Poznań 2000, s. 705-718.

Wiszeński P., Domus Bolezlai. W poszukiwaniu tradycji dynastycznej Piastów (do około 1138 roku), Wrocław 2008.

Wiszeński P., Henryk II Pobożny. Biografia polityczna, Legnica 2011.

Wiszeński P., Herzogliche Stifter und Frauenklöster in Schlesien (13. - Mitte 14. Jahrhundert), [w:] Monarchische und adlige Sakralstiftungen im mittelalterlichen Polen, red. E. Mihle, Berlin 2013, s. 455-482.

<https://doi.org/10.1524/9783050063744.455>

Wiszeński P., Nonnenklöster in Schlesien bis 1810. Forschungsstand und Forschungsperspektiven, [w:] Geschichte des christlichen Lebens im schlesischen Raum, t. 1, red. J. Köhler, R. Bendel, Münster 2002, s. 327-336.

Wiszeński P., Opactwo benedyktynek w Legnicy (1348/1349-1810). Struktura, funkcjonowanie, miejsce w społeczeństwie, Poznań-Wrocław 2003.

Wiszeński P., Średniowieczna śląska pieczęć klasztorna jako środek przekazu informacji (XIII- 1 połowa XVI w.), [w:] Pieczęć w Polsce średniowiecznej i nowożytnej. Zbiór studiów, red. P. Dymmel, Lublin 1998, s. 11-30.

Wiszeński P., Związki fundatorów z klasztorami żeńskimi na Śląsku (XIII-połowa XIV w.). Wybrane aspekty, [w:] Genealogia. Władza i społeczeństwo w Polsce średniowiecznej, red. A. Radziwiński, J. Wroniszewski, Toruń 1999, s. 303-332.

Witkowski K., Władysław Odonic, książę wielkopolski (ok. 1190-1239), Kraków 2012.

Włodarski B., Polityczna rola biskupów krakowskich w XIII wieku, „Nasza Przeszłość” 27 (1967), s. 29-62.

Wojciechowski T., Dalsze losy zatraczonej korony. Następcy Stanisława, [w:] idem, Szkice historyczne XI wieku, Warszawa 1970, s. 298-321.

Wojciechowski T., Podział i zakres dziejów polskich. Odczyt w Sali Inauguracyjnej Wszechnicy Lwowskiej przy otwarciu roku szkolnego 1884/85 - po przemówieniu Rektora, Lwów 1884.

Wojcieszak N.M., Nekropole średniowiecznego i wczesnonowożytnego Wrocławia (Vratislavia Antiqua. Studia z Dziejów Wrocławia 15; Średniowieczne i Nowożytne Nekropole Wrocławia 2), Wrocław 2012.

Wood I., Królestwa Merowingów. Władza, społeczeństwo, kultura, 450-751, tłum. M. Wilk, Warszawa 2009 (oryg. ang. 1994).

Wyczółkowski D., Topografia Zawichostu do czasu lokacji. Z perspektywy archeologii, [w:] Zawichost we wczesnym średniowieczu, red. S. Tabaczyński, D. Wyczółkowski, Warszawa 2018, s. 123-146.

Wyrozumski J., Kościół i społeczeństwo polskie w świetle bulli papieża Innocentego III, [w:] Człowiek w społeczeństwie średniowiecznym, red. R. Michałowski et al., Warszawa 1997, s. 109-118.

Yorke B., The Adaptation of the Anglo-Saxon Royal Courts to Christianity, [w:] The Cross Goes North. Processes of Conversion in Northern Europe, AD 300-1300, red. M. Carver, Woodbridge 2003, s. 243-257.

Yorke B., The Anglo-Saxon Kingdoms 600-900 and the Beginnings of the Old English State, [w:] Der friihmittelalterliche Staat - europaiische Perspektiven, red. W. Pohl, V. Wieser, Wien 2008, s. 73-86.

Yorke B., The Bonifacian Mission and Female Religious in Wessex, „Early Medieval Europe” 7 (1998), s. 145-172. <https://doi.org/10.1111/1468-0254.00023>

Yorke B., The Burial of Kings in Anglo-Saxon England, [w:] Kingship, Legislation and Power in Anglo-Saxon England, red. G.R. Owen-Crocker, B.W. Schneider, Woodbridge 2013, s. 237-258.

Yorke B., Królowie i królestwa Anglii w czasach Anglosasów, 600-900, tłum. M. Wilk, Warszawa 2009 (oryg. ang. 1990).

Yorke B., Nunneries and the Anglo-Saxon Royal Houses, London-New York 2003.

Yorke B., The Reception of Christianity at the Anglo-Saxon Royal Courts, [w:] St Augustine and the Conversion of England, red. R. Gameson, Stroud 1999, s. 152-173.

Zachorowski S., Studja do dziejów wieku XIII-go w pierwszej jego połowie, „Rozprawy Polskiej Akademii Umiejętności. Wydział Historyczno-Filozoficzny” ser. II, 37 (1921), s. 72- 201.

Zawadzka J., Proces fundowania opactw cysterskich w XII i XIII wieku, „Roczniki Humanistyczne” 7 (1958), 2, s. 121-150.

Zeiler C., Emanzipierte Fürstinnen oder Marionetten des adeligen Beziehungsgeflechts? Die Andechserinnen und ihre praktizierte Frömmigkeit in den europäischen Adelshäusern, praca magisterska, Uniwersytet Eberharda Karola w Tybindze, 2017 (online: <https://publikationen.uni-tuebingen.de/xmlui/bitstream/handle/10900/80875/Zeiler%20MA%20Arbeit%20Fr%C3%B6mmigkeitspraxis%20Andechserinnen.pdf?sequence=1>; dostep: 29.08.2018).

Zielińska K., Zjednoczenie Pomorza Gdańskiego z Wielkopolską pod koniec XIII w. Umowa kępińska 1282 r., Toruń 1968.

Zientara B., Bolesław Wysoki. Tułacz, repatriant, malkontent, Kraków 2013. Zientara B., Henryk Brodaty i jego czasy, wyd. 2 uzup., Warszawa 1997.

Zink R., Ebrach und die Nonnenklöster Wechterswinkel und St. Theodor in Bamberg. Zisterziensische Expansionsversuche im 12. Jahrhundert, [w:] Festschrift Ebrach, 1127-1977, red. G. Zimmermann, Volkach 1977, s. 53-59.

Zink R., St. Theodor in Bamberg 1157-1554. Ein Nonnenkloster im mittelalterlichen Franken, Bamberg 1978.

Zinkler A., Frey D., Grundmann G., Die Klosterkirche in Trebnitz. Ein Denkmal deutscher Kunst der Kolonisationszeit in Schlesien, Breslau 1940.

Zwanzig Ch., Gründungsmythen fränkischer Klöster im Früh- und Hochmittelalter, Stuttgart 2010.

Żmudzki P., Studium podzielonego Królestwa. Księżę Leszek Czarny, Warszawa 2000.

Żmudzki P., W sprawie wiarygodności źródeł dyplomatycznych dokumentujących konflikt Leszka Czarnego z Kingą. Polemika z Barbarą Kowalską [w druku].